Incipit editio nova Magistri Bernar
di provincialis super 12 tabulas
Agri salerni in medicina.
Primo pabulo talis
medicinalis sapientie to
dimentis et phisice spe
culationis fonte nectareo
refectus pro sale et berno
salernus nostre salerne civitatis
civibus qui caritate non ficta xpi alum
ni alumpnis officiosa rethorica pectore
domesticos profero dignis et mitis
contra morbos et morbi iura habun
dantis consilii et succurrentis auxilii
salutifera fluenta propino. Ut
ergo a sinistris talibus fortune al
lumpnos meos ambidextros efficiens
preservet accidentis fortune dextra vo
cacio plura nobis seriatim pendam
subsidia contra morbos equivalentia et
loco specierum veterum de herbis viridi
atque virentibus ordinatim locuple
tet artificium trita subsidia copioso
munere predam tamquam diversis armis
decoratum expimus variis atque in
ffinitis securiter triumphantem
in singulis. Cum in tabulis ordo
servetur dilucido luminarium
et inter ne anticipationis vel postpositionis
nescius sit medicus et omnis penitus
confusionis contrarius.

· practicus
Omnis practicus est theori
cus sed non convertitur. Magister
salernus est practicus ergo
magister salernus est theoricus. Theo
ricam ergo et practicam sigillatam
de sigillare et arthana phisice secre
tarie reserare in hoc tabularum
eulogio breviter et succincte rogatus
a sociis non recusat ut invidet
Cesset igitur commodo scolarium lacrimabilis
querimonia cesset pauperum mi
serabilis inopia cessent gemitus
lacrime et suspiria. Prius non
habebant scolares unde tyriaca eme
rent cum modo ipsi faciant de consilio
nihil prius non habebat pauper

aurum unde aurum compararent
modo habet auream sine auro et me
liorem auro. Prius nesciebant scolares
mederi sine speciebus alexandrinis
modo medeantur cum speciebus agro
rum communibus minus caris et
magis efficacibus. In hoc ergo tabu
larum epithomate tam excellenti
et medicinarum cum lib. allocatione non
tam cogitare expono in vestigemus
que autoris sint materia seu in
tentio causa intensionis utilitas
suppositio operis modus et ordo trac
tandi et titulus. Materia sunt
duodecim tabule. Intentio est trac
tare de emagogis flagogis et de inceptis.
Causa intentionis fuit multi
dolus apothecariorum et fallax perviu
tas eorum. Utilitas est scire
de solis herbis medicinas conficere
et nodosos laqueos specierum evi
tare. Supponitur opus istud me
dicine et per eam phisice et per eam
theorice et sic et philosophie. Modus
in quo auctor insistit est divisivus
quod in operis executione satis patebit.
Ordo tractandi talis est. Primo
tractat de emagogis. Secundo de
flagogis et de inceptis. Titulus
talis. Incipiunt 12 tabule agri sa
lerni ethimologizatur summum auxi
lium egrorum remedium egrorum.
notum universo mundo. Notandum
autem quod sunt duodecim tabule et in ta
bula prima sunt columpne sex in
quas. Prima columpna est emagogorum
idest purgantium sanguinem. Unde
sciendum quod mundificantium sanguinem
Alia mundificant sanguinem graviter
lenigando ut ardillus datus splene
ticis et leucoflancias. Alia leviter gra
vidando ut prunum data laborantibus
terciana duplici. Alia subtiliter inspissan
do ut cerasa. Alia spissum subtilian
do ut borago. Alia remissum in
tendendo ut succus ardilli bibitus.
Alia remissum remittendo
ut viola et cassia fistula. De qua

Salerno
liber capit hic
ardilla
prima
ceraso
borago
succus ardilli
viola
cassia fistula

prius agendum est

vina de emagogis

Tabula

Ca. primum

Cassiafistula	splendileon	adiantos
manna	polipodium	ceterac
tamarindi	ebulus?	viole
pruna	sibalaria	spina
cerasa	mala agrestia	...
borax borago	crassula	...
peponis	vindaria	capillus
capillus veneris	cycuta	
lusubescebeste	policaria	

Commentum

Cassiafistula. modis tribus potest exhiberi. potest enim manducari simpliciter, ut quisque vult, abtractam, sicut sarracenii faciunt. et tunc debet sumi in hora sanguinis. Potest etiam in cibo et cum alio sumi, ut cum vino, vel cum amilo, et ptisana et tunc detur in hora prandii. Potest etiam sirupizari sic. fac sirupum rosatum, vel violatum, vel nilens(?) sed quando videris expedire, et cum glarea ovi ad clarificandum apposueris, appone et cassiafistulam in medio stagnati bullientis, inde infrigetur sirupus et quam subrubeum descat. iste sirupus cassiafistulatus et mirotrino(?) sanguinem mundificat. et in qualibet hora potest dari. Nota tamen quod qui volueris purgare humores existentes intra vasa. venas. melius purgabis si medicinam purgativam humorem illum reduxeris in sirupum vel cibum vel potum. Potest etiam et quanto modo cassiafistula dari scilicet in decoctione ... in estate et ... [illegible] ... Sem. et in hyeme ... da ... calida.

[margin: cassi]

Manna valet ad omnia ad que cassiafistula. et potest dari qualibet hora. sophisticatur cum forte ... mell. facto ... [illegible] ...

[margin: manna]

Tamarindi phisticon(?) ... indi ... dactili acetosi ... oxifenicia ... ideo isti non debent dari in passionibus spiritualium ... pectoris. ... stomachi ... vomitum accelerant ... stomachi

[margin: Tamarindi]

calidum. bene potest dari. Panoreinitam(?) autem aquam tamarindorum si ... ponitur ut fiat laxativa. Si non habeas tamarindos pro eis pone pruna damascena.

Pruna mundificant sanguinem eo modo quo predicta. Sed prius debent decorticari et poni in aqua frigida et sic offerri. Et nota quod pruna possunt fieri laxativa in arbore si ... laxativum ut quodlibet aliud arbori infixeris. pona inter corticem arboris et truncum ... masum in marzo quando arbores incipiunt ... horide(?) potest fieri de vite. vite. in vere. si vitem ... distpata(?) est ... et si vitis habeat tres ramos in uno pone minium et exit uva rubea. in alio pone azur et uva exit aurea. in tertio pone crocum et uva exit crocea.

[margin: pruna]

Ficus etiam potes laxativas facere. si pridie antequam eas colligas cum penna ... illas de lacte titimalli ... anabulle et in profundum ficus mittas suaviter ut tres guttae lactis anabulle. Idem potest fieri de oleo

[margin: ficus]

Cerasa. quedam sunt saporis pontici et arbor carum. dicitur ... hec cerasa si non purgant sanguinem sed ... prunule corium penetrat lumbricos. Sunt et alia cerasa que illa sanguinem mundificant. Sunt et cerasa tertia coloris rubei que corinna dicuntur quorum maturatio ... quia color ... quoddam ... est. hec mundificant sanguinem quibus modo sumpta cerasa ... sicut pruna damascena ... in melle ... posita. possunt servari ... Hec cerasa possunt poni pro prunis ... tamarindis. sicut flores cerasorum vel memithe vel volubilis et amigdalarum ...

[margin: Cerasa; ... porum]

Borax pulverizata et in cibo vel potu data. sanguinem mundificat.

[margin: borax]

Borago. idem facit ... cum pane vel aliis oleribus data. sed

[margin: borago]

admixta diureticis sicut cum lentisco / et ceteris similibus / est magis diuretica / admixta laxatiuis sicut malue et similibus / est magis laxatiua /

pepanç — Pepanus sanguinem mundificat / et augmentat / argumentum rei huius est tale / quod si aliquis meretrix lac defecerit / detur pepano cocto sicut crudo / et lacte habundabit / Jusiube vel cum pulvere iuiube sebeste

Iusiube sebeste — Sebesten siruperatus / papaue sanguinem mundificat / sed

Capillus ueneris	Ut rerum sanitatem et alia omnia iuxta
Epatica	aquas nascentia /
Politricum	melius operantur
Adiantos	si in aqua coquantur /
Cetrac	et aqua illa bibatur / sanguinem
Viole	
Scolopendria	
Splenidikidon (scolopendrion)	

suauiter mundificat / Sed si herbe non possunt recentia haberi / saltem habeantur puluerizata / et illo puluere utere /

Nota scamoneam nullis diureticis esse admiscendam / sed si uis acuere diuretica / acue cum reubarbaro / uel aliquo alio leui catartico /

berberis — Berberis idem facit in siruppis /
Emblici — Emblici idem faciunt in decoctionibus /

bellirici — Bellirici idem
kebuli — Kebuli in siruppis

Cimbalaria	Hec specialiter melius ualent
Malua agrestis	ad mundificationem
Crassula	sanguinis scilicet a sanie in febribus
Vermicularis	acutis cum aqua de-
Sempiuiua	coctionis ipsorum

uel cum succo eorum fiat siruppus / ad mundificationem sanguinis / S

Succus ardilli — Succus ardilli bibitus mundificat sanguinem / grauem leuigando / spissum subtiliando / remissum intendendo / sicut in ydropicis / spleneticis / fistulosis / emoroydis /

Fistulicat locum / ex percussione in virga cum succo ardilli /

Succus ardilli positus sub lingua eius qui loquelam amisit / reddit ei loquelam sicut castoreum

Serum caprinum — Serum caprinum mundificat sanguinem / si ferrugo ardens in eo extinguitur / et ita detur in potu / maniaco sicut melico sicut quartanario / Vel sic radicem celsi sicut radicem thimi sicut fructus cuscute pone in serum caprinum / et dimitte per totam noctem / et mane exprima / Vel fac radices predictas bullire in aqua / et datum mirabolanis indis / ad purgandum melius / hec predicta sanguinem mundificant / et in decoctionibus / et in apozimatibus / et in siruppis / Sed in decoctionibus reducta / dentur in mane / in apozimatibus / et in siruppis quibus hora /

De flagogis Capitulum 2

Polipodium	Laureola
Staphisagria	rotondium
Agaricus	lacrius
lactocella /	Soma esula
turbith /	pentella
Succus lupulli /	fimus pauonis
Semen urtice /	thimus
Se. lappe minoris /	Elacterium
~~[illegible]~~ humo dactili	colloquintida
anacardi	titimallo
ephitimum	Ciclamen
Affodillus	Aloe epaticum
Aristol. lo. et ro.	Cuscute /
Serpentaria	mercurialis
Kebuli	
radix celsi	

Commentum

Polipodium — Olimpia de flagogis incipit ... que primum est polipodium. Est quoddam polipodium quod inuenitur in rupibus / et illud non est bonum neque laxatiuum / facit enim multum mingere / et pedere / et teullare / Est et aliud quod inuenitur in quercubus / quod bonum est et flagis purgatiuum / quod numquam ... sumatur / sicut in specie uel malis aliis sumptum / uel cocta in aqua decoctionis eius / coquitur alium quecumque volueris / Cortex polipodii / uel eius lanugine / que nascitur in quercu / Et quia polipodium uentosum est / admiscetur semper cum seminibus / uel anisum / uel ~~[illegible]~~ ciminum tostum /

Stafisagria

Staphisagra que alio nomine dicitur ca
put porci / hec despellata / uel alio mo
sumpta / flā capitis / papue purgat /
Grana eius sublingua cum capitis
posita / purgant cerebrum a flate / hec
trita in missa vinos eius / faciunt eum
euomere carnem / si non pt eam digere.
hec mixta cum oleo uel cum amurca
olei et distemperatum in uncta capitis
necat pediculos et lendes / Si zona
tuam / sicuto herba huius pungas / et
ea te cingas / ser qui pedes / fugiet /
et tactu zone morientur

Algarici

Algaricus non detur per se / quia sub
amarus in sapore / sed in pillis fetis
de flagogis / valde

Turbit | purgant flā
Lupulus | de capite / et ad
Semen urtice / | guttam valide /
Semen lappe inuise / | ut bedra / despella
 | ta uel alias supra /

Sarcolla

Sarcotolla similiter sarracem dis
temperant cum / cum aqua ros / et
imponunt ocul / pruriginosis

Hermodactili / Anacardi

Hermodactili . despellati operantur . ide
Anacardi non detur per se / sunt
enim mortiferi / sed si admisceas vnum
anacardum / cum duabus . ℥ pul
ueris flagogi / sufficit . ad deponend
flā capitis / fac subfumigium de ana
cardis /

Epithimi

Epithimum . purgat flā melius
in pillis /

Aristologia

Aristologia vtraque / puluerizetur / uel
quolibet / alio modo / sumatur / Puluis
vtriusque valet ad cancrenas [illegible]
Affodilli

Affodilli despellati . valent ad depo
nendum flā / et ad guttam / Et hoc
quoque cum affodillis [illegible] . ʒʒ / mirabol
condit / sic / affodilli bulliant vna
vnda / deinde ponantur ad solem /
ut i corrugantur / Postea suauitur
exuia presequantur / cum cultello
et intromittantur ossa Keblorum /
Postea ponantur in sirupo facto
de cassiafistula / manna / et tamar
rindis / has mirabol / ita sophistica
tas / cum potest demonstrare ab alys / in
per forando cum acu /

Serpentaria

Serpentaria . radicem huius minutim
incide / et in sacum include / et sic tar
talem sacum bullire in vino / deinde
transglutin sacum / et sirupus . bibe de vino
vno modo / purgat flā /

Mirabolani Kebuli

Mirab . Kebli dentur in decoctionibus
cum dissimiam . integri cum ossibus
torreantur integula / sic enim nihil
constringunt / sed in decoction / no
dentur in cum pulverizari / adherent
eum foliis ffl Rota que mirabola
primo laxant / et postea constringunt /
et soli Kebli conduuntur /

Radix celsi

Radix celsi . minutim infusa / et in
aqua posita / sub duo noctem / mane
detur / uel bulliat in aqua diu / suauiter
ut purgat flā / Ad dulcorandum autem
pone pro sirupo / modicum mell / pulue
rizato / modicum zucari / Si radix collecta
fuit in martio / cum botrestine arbores
melius est /

Laureola
Cotonidium
Semen laureole / que quibus modo supra
flā eliminant /

Yarus

Yarus despellatus / uel quo ius modo /
facit idem /

Bruonia

Bruonia insaculata / uel despellata /
facit idem /
Bruonia tumori cataplasmata extus /
facit eumdem delitescere / et cum
quocumque modo extenuatium /

Esula

Esula . insaculata uel despellata . uel pul
uizata / flā potenter educit /

Vitisella

Vitisella sumpta sic . facit idem
Mulieres salernitane / ponunt
radices . vitiselle in melle / et ex tali
melle / in vingunt faciem / et sic facies
excoriata rubescit

Fimus pavonis

Fimus pauonis . desiccatus et pulue
rizatus / et flagogis admixtus / uel cibis
uel potibus / impositus / purgat flā /

Thimu

Thimum quibus modo sumptum .
facit idem /

Elaterium

Elaterium fit quoque de radicibus cu
cumeris agrestis / citrus / et in hyeme collectis
quoque de ipsis fructibus / in augusto collectis /
et tritis / ita ut siccus soli expositus /

de sitatur / postea exinde fiat pillas / et iii. pille inde facte / ducunt quintum alui .xx. / Sed quia elatterium habet qualitates virulentas / et excoriativas. ad [illegible] (*superscript:* inscindo) est ei plius / dragagantum. ad reprimendum violentiam eius. Et attende quod illud elatterium / quod fit de radice / partes inferiores melius purgat / quod fit de fructibus partes superiores melius /

(margin: Collaquintida) Cologquintida. herba orana / que sunt durietica / sed [illegible] pulpam / que est faciens purgationem flancus. cum pillis / ut alie sumpta /

(margin: Titimalli) Titimallus. est titimallus / qui dicitur anabulla / de cuius lacte conficitur panis angelorum / qui leprosis prodesse dicitur et alius titimallus / qui est anabulla maior / de cuius lacte / magistri salernitani faciunt hostias laudabiles / sic / in lacte titimalli / ponunt dragaganti / et tam diu dimittitur / donec dragaganti totum lac conbiberit / et inde bene turgeat / Postea dragaganti ita turgens / ponitur in aqua ros. / ut salte simplici / ut sirupo / Deinde dragaganti teritur / aliquantulum in mortario / ut simulla / et administratur farina ordei / ut tritici / et fit inde hostia laudabilis / tales hostie / possunt imparari flancus /

(margin: Aloe) Aloe pulverizatum / faciant quidam sed non detur sanum prandium / quia est diuretica / et aperiendo venas / maiorem partem luctuositatis traheret ad epar / unde sumentes plus maturet quam assellaret. Male ergo faciunt / qui inde faciunt pillulas / et dant ante prandium / Sed pille de polipodio et aliis flagogis / post cum prandium dari /

(margin: Aloe succotrinum) Est aloe citrinum quod est melius / quoddam sicotense / a sicotra insula [illegible] (*superscript:* indie) dicitur. /

(margin: Aloe epaticum) Est et aliud epaticum ab epate dictum. et hec duo / melius valent in pillis / est et tercium caballinum / quod in me hiis inemplis /

(margin: Oculamen, Cuscute) Oculamen est sublatum / fiat de Cuscute. cum aliis pulverizata / movet plus similiter naturam ad educendum flancus /

(margin: Mercurial) Mercurialis decoquata / impetrat flancus

Inter omnia flagogas / ponuntur pediculos. et vermes occidunt / et ad guttam medicine (*superscript:* medor) / et melius valent in pillis similiter serotinis /

De Colagogis Ca[pitulum] 3.

Mirab. cit.	Ecciano quod
Mirex volta	lingue apposita
Succus titimal (*superscript:* titimalli)	Fiat lac
Aloe sicotense	Centaurea
Et citrinum	Unde est
Ile sica quod influit nasa /	Elleg. al.
Cortex sambuci ebuli	Exungo est /
Cappia cathapucia	

(margin: Mirabolani citrini) Olimpia est de colagogis Mirabolani citrini / dentur preparati sit / Mirabolani decoquuntur / tunc cum terre / non tamen subtiliter / ne villis stomachi adhereat / Pone pulverem in cathimo / cum modico aque simplicis / ut aque decoctionis seminum. mel. / cucu. / et cucurb. / ut aque decoctionis prunorum. viol. et similium / et cum parte talis aque. resolue cassiafistulam. mannam / et tamarind. / sed quod videris expediens malo cathino pone / In mane misce ea / que erant in duobus cathinis. et cola. et da. /

Notandum quod ossa mirabol. loco tuthie / valet ad maculam et pannum oculorum / sed subtiliter dentur teri. ut combura / et post pulverizari / Item notandum quod [illegible] [illegible] quod pro viol. primum poni / flores amigd. / ut cerasorum / ut prunorum. dama fir(?) [illegible] menutte / volubil

(margin: o in decoctione mirabol. ...)

Item notandum quod de coctio mirabol. lenit stomachum frigidum. [illegible] dari dari calidam. lenit calidum / frigidam. /

Item notandum quod mirabol. / dati in aqua calida / non lenit stomachum frigidum / faciunt plus urinare / minus assellare / cum frigida. contrarium /

Item mirabol. non debent dari in decoctis specialium / Ne autem de coctio mirabol. sumpta / retrat liga lacertos brachiorum / et crurum /

ad rore faciei vnod

simus / et aqua frigida . faciem eius
rorora / et manus eius quater sepe / et fre
quenter / vel panni asso / et tunc de manus
adde acetum et calefac / et intinge
spongiam marinam / vel lanam succidam /
vel saltem stupam / et ora stomachi appone /
vel tolem sallam teneat in ore .
vel acetum vel agrestam / Subito in
gallos mitte

reubarbare ¶ Reubarbarum . purgat colam / cum cala
e magis diureticum . cum frigida plus
laxativum perfectissimum / Vitatur enim
reub ... tantum enim durat ʒ . i . reub /
quantum ʒ . ii . mirab . citrin /
¶ Bibas reubarbarum potest dari cuius et for
tibus
Colatura vero tantum / delicatis
et debilibus / et qualibet hora potest dari /
Reubarbarum quoque pone in siruppis / sed
caue ne ponas simul cum eo de coct
onis siruppi / sed eum offerendo / sed
in ultima unda decoctionis / pone
puluerem reubarbari / vel pone puluerem
reubarbari in sacculo / et sacculum in sirup
¶ Cortex sambuci — purgant colam
¶ Cortex ebuli — superius / si ab hoc
trahantur superius . et inferius . sim
ferius

aloe ¶ Aloe tria sunt genera
sucotrinum ¶ Citrinum . principaliter purgat
colam / existentem in superioribus / ut
circa aures et oculos / et hoc est melius
epaticum ¶ Post hoc epaticum . et dicitur epa
ticum : a colore epatis . vel quia
melius purgat colam / existentem
in epate . Unde datur epaticis
caballinum Caballinum est vilius . quod villaticus
est similiter minus / sed eo potest in
equis / et non nisi in emplastris poni /
¶ Aloe a quibusdam species amara / potest
dulcorari sic / Pone dragagantum in
aqua simplici vel rosata / vel siruppo / et
dimitte ibi donec bene tempereat / Deinde
illo tali dragaganto / aloen rotundam
et pillarum commiscendo impone
aloen intus in dragagantum / et transglutit /
hoc idem potest fieri / cum mastice vel
bdellio /

¶ Notandum quod aloe purgat confortando .
diagridium debilitando / Nota quod pille
de tali aloe facte / visum clarificant / Et
attende quod aloe non debet sumi / ante prandium .
quia induceret yctericiam / potest prandium
sumi potest /
¶ Cum facis pillas / ad visum clarifica
dum / semper duplica aloen / Ad tumo
rem de facie removendum . Alicui sa
lernitane / distemperant aloen / cum
aqua rosacea / et inungunt faciem / vel album
tumorem / et cessat tumor . pre
propter sit in facie / et ex ventositate
Loco aloe deficientis . potest poni ab
sinthium / herba quedam est / que dicitur
aloe / abstrahe inde succum / et de sicca
et exit aloe

¶ Scamonea huius tria sunt genera Scamonea
alba /
et nigra /
Et inter hec . medioris et lucida ad
modum vitri /
¶ Cum alba melius acuitur bndicta /
et cetere medicine flagoge /
Cum nigra melius acuitur diase
ne / et cetere medicine melagoge /
Cum tercia que est inter hec mediocris
et videtur lucida / et ligne apposita
in latitudinem iniciaris / convertitur
resolutum . aptius acuuntur oximel et ... clari
de succo rosarum / et cetera colagoga /
Et attende quod scamonea / cohibit
... / nam admixta benedicte / purgat
flegma principaliter /
Cum dyafenicone purgat melancoliam
principaliter /
Cum oxi . purgat colam principaliter /
¶ Scamonea autem debet coqui ...
sic / Pone eam in calamo / et oppila
cum cum pasta / et coque sub cine
re calido / quia coctam pone ubi vis
Pulvis eius de ... sic in me
lius cum pulvere succari / potest dari
sero / vel cum siruppo rosaceo / vel quolibet
alio / Et huiusmodi scamonea / detur in
frigida et contra / vel post scamoneam
huius scamonea frigidum / cum calida /
Tutius tamen est dare semper cum

calā. vel calain post scamonea. Ala
eiū frā / semp pectoriato / vel siyd'itto
venenū's /
Aliu' vocta
Succus titimalli
Semen Juniperi
Tapsia
Cathapucia /
Centaurea minor /
Viride eris /
Elleborus albus /
Omnia hec / dicuntur in tractatu
vomitorium

De Melagogis Ca. g.

Epithimum	Cuscute
Fructus cytini (thimi)	Fumo terra
Sene folliculosum	Lap' lazuli /
Squinantum	Lap' armeni'
Centaurea ma'	Lap' magnet'
Camedreos	Lap' lincis
Camepiteos	elles nig'
Mirab' indi /	condisium
Succus radix ebli	

Comentum

Olimpna quarta / d' melagogis. Epithimum bonum est et q' in venitur in bono thio. q' in yomma insanie. hec autem sium det in pillis / vel decoctionibus /
Fructus thimi bullitus cum vino / et bibitus / valet in fra /
Bullitus / cum aqua. valet in tra calā / Sumptus etiam in pillis. purgat meliam /

Sene folliculosum	Hec omnia
Squinantum	pulnizata /
Camedreos	et pillata / cum
Camepitheos	succo vite.
Centaurea maior	vel arthemesie / vel bete
	... / pur-

gat meliam

Mirabol' indi. dentur in d'coction
Succus radicis ebli. purgat meliam p' sellam / ebuli
Succus ... ebli / purgat meliam p' vomitū
Cuscute detur in pillulis / et in decoction /

[margin: Landonii]
[margin: Epithi]
[margin: fructus thimi]
[margin: a mirabolani indi]

Fumus terre. exsiccatus. vel in succum reductus / vel siruppatus et bibitus. purgat meliē / Datur etiam leprosis et pruriginosis / vel ulcer' et impetiginosis / et scabiosis. et laborantibus de flatu salso / Inter frigida / potest dari fumus terre / loco oximellis / Inter calā. loco sir' acetosi / addito ei succo / vel sir° herbe acetose / vel succo granatorū acetosarū /

Lap' lazuli	Omnes hi la-
Lap' armenius /	pides terantur
Lap' magnetis /	et distemperentur
Lap' lincis.	ad modum ...

et lauetur pulvis tantum aquis / et tantum ultima aqua / detur pulvis / qui in fundo resedeit / Allexand' dicit / q' tantum ... aquis det lavari /

Elleborus niger

Condisium / medietullium elli nigri / per se non detur / s' perforetur / vel findatur / radix raphani / ita q' raphanus / non eradicetur a terra / et inmittatur condisium / et dimittatur sic stare in terra / ad minus p' dies octo / detur abiecto condiso / detur raphanus alle / in pillis vel in oxi melle / mirabiliter purgat meliam / Per se aut. non debet dari ellis [illegible] nig' / nec condisium / est enim nimus violentum /

De ydragogis Ca. 4.

[margin: ... sunt assi...]

Lapidos calas	Sal gema
Scama ferri.	Laxolenis / leoo
Ulceris / vel pophilogos	Serdeon /
Euforbium /	Gallanu
Sal armoniaci	Serapini.
Apoppi radix /	opopanacu
Celsi / vel ellis	Armoniaci
Sambuci. [illegible]	asa fetida /

Comentum

Olimpna tercia d' ydragogis / ydragogum. dicitur ab ydros q' est aqua / et gogos quod est educens / qui educunt aquosos humores. sive flā / sive sanguinem aquosum,

[margin: fug fre]

vel quorumque humorum pertinet
nimia aquositate / qua quibus talis
dicitur aquosus humor /

Lepidos calos (marginal note)

Lepidos calcos i. battitura eris siue pon
philagos / quidem cum ebulliat in uino
uel aqua et bibatur /
Ferrugo candens uel calibs ignitus
valet ad idem / si in vino uel in aqua
extinguatur / et vinum uel aqua
bibatur / Valet autem splenetiis.
datum ante prandium / ydropicis
post / Valent etiam in omnibus egri-
tudinibus frigidis /
~~Porphilagos~~
~~[illegible]~~

Eufrobiu (marginal note)

Eufrobium detur cum oleo sor-
bili / uel cum pulueribus / uel quocumque
modo dare potes / Mulieres salernita-
ne / dant ipsum puluerizatum / cum
cinis / pueris patientibus / ~~[illegible]~~ masilap
i. maculas rubeas /
Sal armoniacum similiter purgat
aquosos humores / et detur ut
eufrobium /

no (marginal note)

Salis autem genera sunt quinque
Est enim sal armoniacum quod in balne-
cis antiquis / et in puteolanis in-
uenitur /
Est et sal gemma / | Panormi-
Est et sal nitrum | cum / modo
Est et sal coctum | liunt sal / cum
Est et modo quinto | mola / et illius
sal panormitanum | flos / aloxan-
thos dicitur / Et
notandum / quod omne sal . lauatiuum
est secundum magis et minus / Et
Sal gemma detur cum oleo sorbi-
li uel cum pulu. / uel quolibet modo
Apozima | Apozima fit sic.
Radicis ebuli | radix coquatur
uel sambuci | in aqua diu / et illa
Apozima | bibita . purgat
Radicis celsi / | humores aquosos /
Humus cucumeris agrestis non
condidus simpliciter / sed cum [illegible] cloi
de succo rosarum / uel oximelle / uel alio tali conditi
Vel ad reprimendam maliciam eius.
Apponere dragagantum / uel masticem /

et dasir
Caroleonis . comesta simpliciter / valet
omnibus laborantibus / de causa frigida / Da-
tur uel etiam epilencis / simpliciter comeditur
quod inde / et ponitur in blanca /
Stordeon expelletur
Galbanum cum ouo / in (?) glutinatur
Mulieres salernitane / dant galba-
num . humilibus guttam / contra
pectoris /
Serapinum | Ista omnia purgant
Opoponacum | humores aquosos /
Armoniacum | quocumque modo
Asa fetida | sumantur /
Notandum quod non tantum flegma dicitur
humor aquosus / sed etiam sanguis
qui est nimis aquosus / Et quibus etiam
humor / qui nimia aquositate per-
tinet / Et omnia predicta / humores tales
purgantia / ydragoga dicuntur / sicut
supra dictum est /

De purgantibus humores in-naturales Capitulum Sextum

Olimpna sexta de purgantibus
humores non naturales
Humorum autem alii infecti / alii
infectionis . Flegma naturale quod ~~[illegible]~~ ista (marginal)
a qualitatibus solet naturalis / et fit
flegma salsum / et sic flegma est humor in-
fectus . et tale infectiens / Quod sit
dicendum / inhac colimpna sexta
satis manifeste declarat auctor.
Ponens in loco primo
Flegma vitreum /
post acetosum /
Post dulce /
Post . salsum /
Similiter de colera innaturali / primo
loco de purgantibus ~~[illegible]~~
Coleram citrinam | Similiter de
Postea vitellinam / | purgantibus
Postea prassinam | melancoliam / in-
Et eruginosam | naturalem / et
| coleram adustam /
Purgantia . flegma vitreum . sunt
ydragoga predicta /
Purgantia flegma acetosum . sunt
purgantia prassina / et hoc totum

pateat inlicita
Nota autem colimpnia auctor dili
gent' exequitur // ideo non indigent multa
exposicione // hoc tamen attendendum quod ca
maxime duobus modis purgant
colam prassinam vel eruginosam
ad inmixtam alys cum mundificantibus /
De sanguine autem addendum quod
sanguis hominum purgatur / quando quidem per aperto
nem vene / quando quidem per apertionem ve
rose ut mollis / quando quidem per vrines /

Tabula 2 de diureticis calidis capitulum primum

Apium
Apsintium
Asenıculus
Sparagus
Bruscus
Daucus
Seseleos
Amnos
Carui
Amomum
Anetum
Alexandrum
Enangion
Meu
Trifolium
Peucedanum
Cuscute
Pentafilon
Cetrarius
Capparis
Ciperus
Senecio
Sal montis
Porrum / atorum
Bacce lauri
Sanguis hirci
Grana solis
Lapis linci
Lapis agapis /
Alpeos uste /
Spongia / cicade uste /
Carides uste
Lenticule marine
Allia rta /
Celidonia

Comentum

Apium / si apoziate datum /
bene aperit meatus epatis / et
purgat per vrinam / sed
non debet dari epilenticis / vel caput
dolentibus /
Petrosilinum facit idem quibus modis
sumptum / Omnia tamen diur
etica melius operantur infra scripta
cum patibus /
Asenıculus
Sparagus
Bruscus
Daucus
} faciunt idem
Seseleos aly sunt marini
et illi sunt boni / in causis [struck through] et horaci
qua sunt lentum / et humecta
tum
Aly sunt montani / et illi sunt
magis diuretica /
Amnos
Carui
Amomum
Anetum
Petrosilinum
Macedonicum
Smirnium
Meu
Peucedanum
Penthaphilon omnia hec faciunt
idem / in scriptis tamen melius
Cetrarius ad potum sumptum facit / quod potata /
ut si quis eo utatur / reddit urinam
turbulentam et colatam /
Capparis facit idem / cuius radix
dicitur fillius
Ciperus similiter est diureticus / et re
ddit urinam colatam /
Senecio comestus vel cathaplasmatus
super renes / facit idem
Siler montanum
Storax
Porrus
Bacce lauri
Eruca
Edera
Gummi eius
Fructus eius
} Quibus modo sumpta / faciunt idem Bassi et edera / xilobassi / lignum edere / Carpobassi / fructus eius / Opobassi / gummi edere
Spica nardi facit idem et uri
nam colorat / et quando quidem facit homines
mingere sanguinem / Spica celti
ca facit idem / sed moderate / quoniam
spica nardi immoderate /
Amigdale amare
Species cerasorum et persicorum faciunt
idem.
Saxifraga hec per urinam purgat
potentie / et dicitur esse genus per
sicum
Grana solis idem
Sanguis hirci ceruinalis bibitus
facit idem
Lapis linchis
Lapis agapis

Bassi
pilobassi
capobassi
oponsi

et Colin de philip

Apes uste omnia hec / faciunt idem mellius in clisteribus et potibus /

Ypericon	omnia hec faciunt idem
Trifoliu(m)	Cimices uiui ut no-
Leuisticu(m)	tum in missi(s) in ver-
Celidonia	gam / faciunt idem /
Cuscuta /	
Abrotanu(m)	

Ulua tenta et apposita ut in missa virge / faciunt idem /

Menta romana. idem

Tota columpna ista est antiballomenon i. de illis de quibus unum p(ro) alio poni p(otes)t

Et notandum q(uod) diuretica purgat principale vias urinales / sed alia mundificant spolia /

De diureticis fri(gidi)s C. z.

Cariola	Coriandrum
[illegible] stilla	Cucurbite
Borrago /	Capilli. ve(neris)
Cesita /	Adiantos
Crassula /	Spinina
Cimbalaria	Scolopendia
Solatrum	Citorea
Melon	Cucumeres /
Pulmanaria	Acetosa
Politricum	Ceterac /
Vermicularis	
Umbilicus ve(neris) /	

Comentum

Olumpna s(e)c(un)da de diureticis frigid(is) /

Scariola comesta simpl(iciter) vel quo(libet) modo sumpta

Solatrum	faciunt idem
Coriandrum	
Citorea	
Herba acetosa	
Semen citrull(i) /	
Meloni	
Cucu(meres) / et	
Cucurb(ite)	
Borrago	

Pulmonaria que multum va(let) in morbis pulmonis / sicut epatica in morbis epatis /

Capillus veneris et cetera / usque ad scolopendriam / faciunt idem

Ista columpna quia s(unt) diureticorum

frigidum. valet ex(tr)insecam sarraceniam. de suco ros(arum). diapenidion simplicia Columpna ve(ro) diureticorum calidorum valet bulda / theodoricon eupiston / theodoricon anacardinum

De diureticis h(umi)dis C. 5.

Iuiube	Se. porri
Sebesten	Bazara
Liquiritia et suco /	Lingula caballina
Malue suco /	Sation / splen pulc
Se. blitis /	Coriandrum
Pinee d(e)corticate	Mellilot /
Citruli	Radix lilij
Citrul. d(e)cort	Menite
Se. basilicons	Yreos /
Se bombac(is) /	Ysopus /
Se. lactu(ce)	

Comentum

Olumpna tertia est de diureticis humidis

Iuiube

Sebesten

Liquiritia. et succus eius

Malua. succus. et semen eius

blitis

pinee decorticate

Semen citrul(i)

Meloni

Citruli decorticata / [illegible] magis operan(tur) / non d(e)corticata / [illegible]

Semen bombacis

Semen portulace. et cetera que sequuntur / quocumque modo sumpta / innicabil(ite)r sunt diuretica / Et omnia hec / mundificant pectus / et libidinis excitant voluntatem /

de diureticis siccis C. e.

Rema solis	Cicade uste
Lap(is) agarus	Lapis lincis
Uespes uste /	Radix lapath(i) acuti
Saxifraga	Cantarides
Apes uste /	Lap(is) gagates /
Olusatrum	Hec omnia
Sem(en) iringi tenat /	frangunt lapid(em) /

Comentum

Olumpna quarta / est de diureticis siccis

Diuretica sicca / sunt vehem(en)t(iora)

calá / et maxime de ventre constipat.
Vin stiptus venia minuit / et cg°.
et scdm maioz ptem / omnia diure
tica sunt ventris constipatiua / et
desiccatiua vt
Drama solis
Saxifraga /
Sang' lima terrnal
Lap' linchis
Lap' agapit
Lap' gagates
Radix lupini / et cetera q sequit. supp
osita / que etiam lapide frangunt
De diureticis forinsecis
Capitulum quintum
Sulphurata / Pionia / groia.
tamarisco / Nepita / pip.
ruta / berbith / Nlecta / sarrata
Flammula / Juniperus / ilia.
pulegiu / pire / gme. /

Comentum

Olimpina quinta / e de diureti
cis forinsecis / contingit quis
q nulla eorum pdcorum / possit
intus recipi / addita ergo est colum
pna hec / de diureticis forinsecis. /
ut hec eade extius apposita / eunde
consequantur effectum / quem si intus re
ciperentur / consequitur / Clarum
prima est.
Sulphurata / Flammula / Sauina — De omnibus hys consequitibus usque ad Gramen / fiat fomentum ut bal
neum siccum / Oleis vo fiet
in unctio sup pectine /
Cinnas intromittam p vgam
communiter / redeunt / et potent educari /
Allia trita. simili
Menta saracen. idem
Tabula tercia de vomitis
levibus Capitulum VIII
Semen vitis / cortices ebli / sambuci /
[illegible]
[illegible]
[illegible] sup vre / se' atthlis
Se' rape / se' radiris
Acetum cum aq et oleo /

ydroleon cum salmarina
ut marina / piscaria
Comentum — vinum
Olimpina prima est de vomitibus
levibus / sunt quorum est /
Succus corticis [illegible] ebuli
Succus corticis sambuci / apte insuci
supius extorticati. detur cum
tepida /
Succus terre exsiccata. sumptus
cum tepida / ul cum oleo. facit idem /
Semen atriplicis / Semen rape / Semen radicis — Conterantur et aqua tepida superinfundatur / et quod expressum
inde fuit / detur /
Acetum cum aqua et oleo /
ydroleon cum aqua marina sive
salmarina. facit idem /
Persicaria exsiccata / et cum tala
data. facit idem /
Vomitus post cibum / ut si dicta
passit salsa et unctuosa. et vomi
sequatur [illegible] modo
forte / modo cum cala / mo cum fra.
iste cibus p vomitum rectus /
mirorino / mundificat stomachum / post
cibum
Archiepi salerni vitatur hoc vomitu / — vo bo
quia non pt accipe medicinam /
quo etiam vomitu vtitur et omnes
alij / qui non pnt accipe medicinam
Notandum quod vomitus nicholai
alijs vomitibus est levior / quanto
magis alleviatur / si in cala ponatur.
et inde digna expressum apponitur /
Similiter et eodem mo pnt apti
vomitus patriarche / et vomitus stair
pelle. ut fiant leviores
Notandum quod vomitus stairpelle
colatus eque fortis est sicut nicholai
non colatus. Unde vomitus nicho
lai. competit delicatis. Vomitus
stairpelle rusticis et fortibus. Vomi
tus patriarche mediocribus /
De vomitis gravibus C. 2. /
Alphanis / scilla [illegible] — yarg
Capsia [illegible] marina /

Catthapucia
Nux vomica
Cas[illegible] castanela
Nux indica
Sepenta dactuli
Asara battara
Croms ortensis

Lacticinium ciriam agrestis [...]
Lac ficuum
vel ficuūnee
Lac anabulle
Cetaū [illegible] [vca a^o y e bor]
Arride exis
Ellus albus

Vomentum

Olimpna ca^a/ s de vomitibus fortibus sint quos [...] / Raphanus. quibus modo sumptus. vomitum potenter provocat / Sed Raphanus scrophularis melius facit hoc i. q̄m q̄s / Squilla desiccata et cum tala data. facit idem / Jarus aqua decoctionis eius potata facit idem / Pulverizatus et cibis et potibus admixtus facit idem / De Jaro legitur q̄ q̄ habet inventre serpentem vel lumbricos et comedat Jarum occidet serpentem et lumbricos /

Capsia maxima. impat vomitus [vocatū]. aqua decoctionis eius bibita vel pulvis eius cibis vel potibus admixto vel data cum sirupo acetoso in estate. cum oximelle in hyeme. vomitum provocat /

Cataputiae quolibet modo sumpte. potenter faciunt idem /

Nux vomica mediciniis vomitus admixta aut quolibet modo aliter sumpta. facit idem

Castanela indica in decoctionibus. facit idem /

Semen penta dactuli
Custos orti
Sima solis. idem est

Asarabattara in aqua decocta. et aqua ebibita. facit idem / Sed ad auferendum abhominationem / zuccarum adde /

Croms oriental quolibet modo sumptus. facit idem /

Lacticinis ciriammis agrestis. bibitus cum tepida. facit idem / Sed attende q̄ sucus fructuum eius facit vomere / Sucus radicis eius facit assellare /

Lac ficulnee cum sirupo viol. vel acetoso / vel quolibet modo aliter facit idem

Lac anabulle. similiter idem facit / sed pone aliquid cum eo ad reprimendum violentiam. [Corrigit] enim guttur / pone ergo cum zuccarum vel aliquid tale /

Centaurea utraque. quomolibet sumpta. facit idem /

Arride exis. facit idem. cum aqua battare / vel aliqua tali / vel saltem cum simplici tepida / vel in medicamine /

Ellus albus. cuius radix ponatur in raphano et ibi biduo vel triduo dimittatur / et tunc detur raphanus ille in oximelle vel alio modo contra quartanam / Non enim audemus dare ellum album vel nigrum per se / Et attende q̄ ellus albus et omnis medicina ab eo elleborizata [elleborizata]. provocat vomitum / niger vero ducit per secessum /

De vomitis fortissimis C. 3.

Olimpna tīa de vomitis fortissimis ut [...]

Esel pectonum sup stom. [...] Vel taurimusit pectori [...] / vel in [...] / Si q[...] stomachum / cum armita olei bulliat / Si ab umbilico superius inungatur / vomitum educit et lumbricos necat / Si ab umbilico inferius / secessum provocat et lumbricos necat /

Notandum q̄ yera ruffini distemperata / cum armita olei et inuncta lateris superioribus brachiorum / provocat vomitum / Inuncta vero lateris inferiorum partium / provocat secessum /

Notandum etiam q̄ in hac tabula diximus qualiter dicantur dari ea que in olimpna / colagogorum non diximus /

Tabula quarta De provocantibus menstrua Capitulum primum

Menstrua
provocantibus
conficitur talis factio
Storax rubea
Storax calamita
Ladanum
Calamus aromaticus
Olibanum amomum
Timeos / abra
Spica nardi
Spica celtica
Xiloaloes
Calamentum
hec que sunt supposita / et
subfumigata / Alia vel
partim supposita / partim
pos accepta
Succus vel herba
Rubea
Tetrahit
Arthemesia
Rotula fetida
Genciana
Aristologia rotunda
Brionia
Centinella
Costus
Camomilla

Siler mon-
Pionia
Nigella
Juniperus
Ciperus
Cipressus
Dictamnus
Cepula canina
Savina
Camedreos
Camephiteos
Ciclamen
Origanum
Galbanum
Opoponacum
Armoniacum
Serapinum
Asa fetida
Affodilli
Rasum
Rosebel / vel radix fabule
Malva
Acorus
Fenugrecum

Comentum

Que sumpta vina inqua-
ritur de provocantibus
menstrua
Notandum ergo quod sanguis
habundat quandoque qualitative quandoque
quantitative Si sanguis habundat
qualitative / operari debemus cum co-
lumpnia emagogorum / alterando
sanguinem / qui videbitur expe-
dire Si quantitative / insistamus
cum provocantibus menstrua / que
sunt hec
Storax rubea
Calamita
Ladanum
Calamus aromaticus
Olibanum
Ambra
Xiloaloes
Amomum

Amomos / quodam sunt
Spica nardi et / dicit dicet auctor
Celtica / hec omnia supposita
Nigella / vel subfumigata vel
Calamentum / que sub ponuntur
subfumigare prius Alia que se
quuntur inferius / partim sub poni
partim per os exhiberi debent
Rubea supponatur vel in expellis
per os recipiatur
Tetrahit · eodem modo
Arthemesia · similiter · hec per potum pro-
vocilla
Ciclamen
Aristologia longa
Centinella
Bonia
Camomilla ·
Omnia hec / expellata vel supposita
Siler montanum · recipiatur cum fo-
mentis / cum herbis aliis
Pionia supponitur vel expellatur
Nigella · ad idem
Et notandum quod nigella est contraria
balsamo / et partium accelerat / et
matricem mundificat
Juniperus · cortex contritus / vel
succus suppositus / vel fructus comestus
educit menstrua
Ciperus / supponatur
Dictamnus similiter / vel expelletur
Cepula canina
Camedreos / eodem modo ingerantur
Camepiteos / recipiantur / vel
succus eorum potetur
Costum / expelletur vel pul-
Genciana / verizetur · et post
Origanum / pulvis aspersus
cum aliis et potibus detur
Galbanum / iste gumme / aspersa
Opoponacum / pulvere / aliarum
Armoniacum / herbarum / spera
Serapinum / rum / et supposite
Asa fetida / potentes / educunt
menstrua
Affodilli expellantur / vel supponi
Prassium similiter

Radix ebli supposita /
Malua. de cuius radice fit tresus
& supponitur /
Achorus sicut imbibit aquam pa
lustrem / sic & aquositatem uulue
imbibit / suppositus /
Artemisia in fomentis cum alijs
herbis / & post partum / matricem
mundificat / & ante partum post
sumptum. uel in fomentis partum
accelerat /

De prouocantibus emoroydas.

Allia /
Rubea maior
Nigella /
Bith tente /
Apragula
Millefolium /
Gentiana
Radix urtice agrestis /
Ciperus /
Buglossa /
folia Folia tapsi
Mercurialis
Folia persicae /
Os sepie /
Piretrum
Folia persica /
Farina lupinorum
Menta ruta /
Nasturcium /
Liche armenicum
Petroleon /
Cortex radicis celsi
Cortex mali granati acetosi /
Fraxinus
Vitreolum
Tutia
Antimonium /
Arsenicum
Centaurea
Abrotanum

Commentum

Columpna secunda est
De prouocantibus emoroy
das. Attende quod omnia pro
uocantia uix sunt prouocantia
emoroydas / & precipue allia /
Allia autem deuit teri / & poni
in sacculo de panno lineo / subtili
vetusto / mollificato / & rarificato secundum
in modum digiti / et ita supponatur /
Similiter facies suppositoria de
omnibus herbis / & medicinis ad
predicta / et alijs / in sacculo positis /
Rubea maior. sumpta per os. uel
supposita inferius /
Nigella
Bith tente. & supposite cum alijs
valentibus ad idem /
Apragula
Millefolium trispellentur uel fiat
inde cum uino suppositorium / ano
ruptibus masticet & idem / prouucia
[illegible] in sole
Gentiana expellata uel supposita
Radix urtice agrestis
Ciperus
Buglossa similiter idem faciunt
Folia tapsi supposita
Mercurialis
Squilla
Psitaria. supponantur
Os sepie pulurizata & ad idem
Piretrum valentibus / admixta /
prouocant emoroydas
Folia persici similiter supposita
Farina lupinorum similiter alijs admixta
Menta intrispell. uel supposita
vt allia /
Nasturcium eodem modo
Centaurea
Abrotanum
Liche armenicum. teratur / & supp
onatur / uel per os quibus modo / re
cipiatur /
Petroleon vngatur inde in pe
ctine / & habebit menstrua / siue
in rentibus / & habebit emoroydas /
Cortex radicis mali granati acetosi
teratur & supponatur
Cortex radicis celsi
Fraxinus
Vitreolum. teratur & supponatur
Vitreolum
Dragantum
Calcantum, idem est
Tuthia teratur / & puluis aspersus
super aliquam portarum herbarum.
Supponatur. Et iii sunt genera
1 Alba
2 Nigra
3 Rubea
Alba est aperitiua / &
repercussiua / unde
valet illis / qui habent oculos
rubeos / ut ex fumo
Sulphuris / uel fumo ignis / uel
panis / uel quolibet alio apposita / cum
aqua rosacea / & supposita / aufert
ruborem /
Nigra valet ad oculos rubeos
tingendos /
Rubea ad pannum oculorum /

Antimonium. supponitur
Arsenicum i. auripigmentum cum vino sumptum / valet asmaticis / et ad tussim veterem / et pulverizatum. per se suppositum / cum aliis adiectis vel iuvantibus / que etiam cataplasmata / lumbricos occidit.
Et attende quod nulli provocande sunt emoroyde / nisi consueverint illas habere et cessaverint. Notandum etiam quod sanguissuge / apposite renibus / vel naribus ab umbilico inferius usque ad pectinem / sunt vicarie herbarum predictarum / et ubi deficiunt menstrua / vel emoroyde / ibi ponantur sanguissuge /

Tabula quinta De herbis stipticas constrictivas / Capitulum primum

Athanasia	Sigillum salomonis
Simphitum	Sticados /
Verbena	Alsin ponticum
Sanguinaria	Milium marie
Scordeon	Crux marie
Corriola	Pila marie
Plantago	Caballus marinus
Virgago	Agnus castus
Politaria	Mentago
Centrum galli	~~[illegible]~~ tapsus barbassus
Cameleonta	Anetum /
Pentafilon de loco sicco	Ruta /
~~[illegible]~~	Herba marie
Ideo pentafilon	Perla
Rosa canina	Coralli marini
Spina alba quam	Corallus
celticam vocant	Coralli marini
Sigillum sancte marie	

Commentum

Athanasia. vel anthemesia / exsiccata vel trita spellata / vel in fomentis posita /
Simphitum i. consolida maior / in trociscis / vel pulvis eius / in cibis vel potibus detur /
Verbena trita spellata. vel quolibet modo alio sumpta /
Verbena etiam trita. cum clara ovi / in panno cataplasmata / oculis removet sanguinem ab eis.
Sanguinaria certe nomine habet /
Ideo enim stiptica est / ut celeriter fluxum sanguinis stringat /
Ut itaque fluxus fiat / quomodolibet sit sumpta /
Corrigiola etiam spellata
Plantago similiter / vel exiccata.
Unde etiam ypocras / cum succo plantaginis dabat medicinas suas /
Virgago. quia heret in modum visci / intus recepta in trociscis / in iustat humores fluidos. Et eius cataplasmata. valet ad contusionem ex casu / vel percussione lapidis /
Politaria detur simpliciter ex re nomen habet / quia pulices arcet. Si spargatur in pavimento domus. / vel dicitur politaria quia in plagis cura / cum aliquo oleo bullita cum quo ungatur calvicies capitis. preservat caput / a frigore / in vistando poros / ne aer frigidus / subintret cerebra /
Centrum galli spellatur /
Herba canina i. sanguis herbarum que in fomentis posita / adeo constipat / ut mulieres salernitane / nimis largas vulvas habentes / cum fomento huius herbe / se lavent intus / et coartantur /
Cameleonta i. cardinis cuius flos. lac coagulat. sumatur intus / quolibet modo /
Pentafilon de loco sicco / vel in fomentis / vel in trociscis. constipat. illud vero / quod nascitur in loco humido laxat
Rosa canina in fomentis. quia amara est /
Spina alba quam celticam dicunt / quolibet modo sumpta / facit idem
Sigillum sancte marie / in pulveribus.
Sigillum salomonis / in cibis / vel trociscis / melius quam aliter /
Sticados / quomodolibet detur /
Agnus castus / sparsus circa lectos monachorum / eos a libidine retrahit /
Anetum. detur per os

herba canina i. sanguis herbarum [marginal note, with interlinear glosses: Emina; canina]

Ruta simul' per os / que esu sue
hominem facit spadonem / Qui
cundam / Ruta facit castum dat
lumen / fugat hestum
Scordeon intrispell' facit sicut
et ruta / h' tria / nimis desiccando /
libidinem compescunt /
Absinthium / ponticum mag' con
stipat / amarum magis laxat / sed
si invernat stomachum constipatum
constipat / & si laxu' laxat /
Oliva marina
Balla marina
Crux marina
Caballus maris
anthiballomenica alio
absinthium /
ponantur in
subfungus /
h' que sunt /
in columpna / fella /
pu' poni / pt'

De arboribus & arbustis arbusto sti
ptica / Capitulum secundum

Vaginella
Lentiscus
Mirtus
Cinesalicis
Virga pastor /
Membrana ulmi /
Frond' sorbi
Flores / folia mespi'
Folia cottani
pira [illegible] mag' est' /
pirorum inmatura
Rosa domestica /
ul' tricetafila
flores pirorum /
pira silvatica /
& frondes eorum
folia ipsi
fungus qui nasci
ad pede rosa
canine /
turiones mag' arctos
fraxinus & rubus
qui in fine

Comentum

Columpna est de arboribus / & arbustis stipticis /
Vaginella que facit fructus qui dicuntur xilocaracta . come
stu stiptica est :—
Mirtus . in fomentis pse in
Lentiscus / vicem antiballomice
possunt poni / De lentisco pot
fieri mastix / si in nodo sui maris
incidatur minutatim / gummi
inde effluens / exit mastix /
mirtus & lentiscus antibollo
menica sunt /
Cinesalicis
Virga pastoris . infomitis
Membrana ulmi . fructus / qui

invenitur in folliculis ulmi
frondes sorbi
Folia mespili
Folia cottani
Folia piri . maxime agrestis
Folia pirorum immaturorum . [illegible]
[illegible] Hec infomitis ponatur /
De succo pirorum inmaturorum
fit . acacia / que valde est constrictiva /
Rosa domestica . comesta simpliciter
vel trispellata . sed si fit retenta / pro
exsiccetur / aqua surgit ex eis / & laxa
tiva / & sirupus de tali succo factus .
similiter est laxativus /
Vel pentafilon . h' xxx . folia
Rosa alba
Similiter flores pirorum
Pira silvatica & eorum frondes
Et folia ipsius Et fructus eorum
quomodolibet dari possunt /
Fungus nascens ad pedem rose
canine / unde fit yposquidos /
Turiones quasi arctos
Fraxinus
Oleastrum infomitis
Rubus in trispellis / vel quomodolibet
alio /

De fructibus stipticis C . 3 .

Mirtilli
Pira / sorba .
Mespila /
Cottana /
prunella / balaustia /
psidia / bedegar /
Pruna inmatura
Uve inmature
Agrestes dicuntur
Corna [illegible]
cipressi / galla /
Mora celsi /
Mala pontica /
Amigdala /
Glans /
Sumach
milium
Pomica
Faba /
berberis /
[illegible] . vel tiri
[illegible]
[illegible]
[illegible] .
[illegible] gna ns
semi ppius .
Sirgu
se . plantaginis /
[illegible] / Pligo /
Crulli /
Grana
Ulmi

Comentum

Columpna . 3 est de fructibus
stipticis /

Cine

Anulli
pira
sorba
Mespila
Coctana
prunella — Isti simpliciter come dantur / et alii fructus stiptici similiter /
Balaustia in puluibus
psidia
Bedegar .i. nodus rose in puluere
Prima in matura
Vue inmature quas dicunt docta agrestis
Mora celsi
Mora bati .i. rubi
Mala pontica
Amigdale
Subst amigdalarum aliquantulum sti-ptica est / licet non ita lac /
Glans comesta
Galla puluizata / et albis supassata /
Sumac ciuitatinatis
Poma cipressi quolibet modo
Mirtum
Panicum
Faba comesta
Psillium tostum integrum / et pul-uizatum / libis antiballomenne po-nuntur pro scandal albis / et rubeis et spodio /
Tritic tostum in testa tala / et pulue-rizatum /
Grana risi comesta
Semen papaveri tostum / et puluis cum ouo sorbilli detur / sed hoc mi-nus valent constipat / unde non detur / nisi in magnis fluxibus /
Semen plantaginis in puluere
Siligo comesta uel cathaplata
~~[illegible]~~ Nastia siligo
[illegible] / frumenta grossa plena tumescit
Aculi [illegible] in puluere /
Grana ulmi que recipiuntur in folliculis / cum ouo dentur

De gummis et aliis stipticis

Gummi arab / Stercus asini
~~[illegible]~~ / Cinis cornuum
Dragag / Pili lepor usti /
Mastix / Feltrum combustum
Cantab / uinus / Garenn
Karabe

thus masculini / Argilla
Olib' simus / Balsamum
Terra sigillata / Antimonium
bolus / corallus / atrum ustum
Acacia / Coaglum lepor /
Cinis / tamarisci / Cuniculi lac /
Puluis pinee / et edi
Mumia / Asini et
Alumine / Capre
Psillium
Sanguis columbinus
San. draconis
San. mace

Correctum:

Columpna quarta / scilicet de gum-mis / et aliis stipticis /
Gummi arab
Dragagantum
Mastix
Karabe
Vernix
Thus masculinum
Mannus .i. thus minutum — [illegible] quolibet modo dentur /
Bolus /
Corallus /
Terra sigillata
Acacia
Mumia /
Cinis tamarisci
Alumen in albis si eger ingratus fuit medico
Puluis aluminis spergatur in albis egri / et pustulabitur eger
Gipsum quemodolibet datum
Sanguis columbinus quibus sumptus
Sanguis draconis detur in albis
Sanguis vaccinus quomodolibet
Stercus asini in crispell / comedunt mulieres salernitane / et dant viris suis ut melius retineant spermata / et sic concipiant /
Cinis cornu cerui uel vaccarum in albis
Pili leporis usti
Feltrum ustum quomodolibet dentur
Puluis pinee iste in albis
Puluis tauri in suffumigiis / uel aliter
taurus [illegible] /
Argilla cataplata · cataplasta /
Antimonium in puluere

Atramentum ustum simile
Lac asine et capre in quo lapides ig-
niti fluviales extinguitur ut bi-
santium auri ut in diuite
De stipticis confortativis talis

C 4

Ambra
Muscus
Xiloaloes
Gariof
Antifoli
Folium fusti
Tels. tardomonum
Nux muscata
Macis
[struck through]
Carpobalsamum
Rosmarinus
Maiorana
Satureia golena
Basilicon
Elsmonia
Betonica
Salvia
Agnus castus
Gariofilata
Balsamita
Xilocassia
Carpocasia

Opocasia
Galanga
Calamus aromaticus
Ditamus
Spica
Galbanum
Crocus oriental
Os de corde cervi
Muscata ma et bor-
[struck through] Iste he-
be confortant au(ditum)
tum [struck through] virtute
quorum et se
Teylam coquunt
ut in sartagine
tum [struck through] axungia
porci recenti et me-
lius
confortant quam
dyamargariton
ut [struck through] plus

Aromatum

Olimpia quinta est de stipticis
confortantibus et confortatis
calidis

Ambra est spuma ceti. Mulieres
panormitane supponunt sibi am-
bram et spermatizant.
Ambra illa que est gypsei coloris et
masticata mollit dentes, lingue adhe-
ret et replet os fragrancia, bona est.
Alia non valet.
Muscus sophisticatur cum sanguine
hircino et si sit muscus aridus cum
plumbo servatur.
Muscus vermis quidam est, qui
in sepulchris mortuorum habitat, cuius
stercus redolet ut muscus.
Xiloaloes bonum debet quasi viri-
dere et maculas sive guttas ni-
gras habere et gummosum et pon-
derosum debet esse, quod vero est albu(m)
et leve non est bonum.
In montibus almasie invenitur
radix quedam, cum qua xiloaloes
potest sophisticari sic: Modicum boni xiloa-
loes bene teratur et cum vino coquatur
et in tali vino radix illa ponatur et
maneat ibi diu et sic invenitur bonum
xiloaloen.

Gariophili
Antophili
Folium garioph.
Flores fustici
Cardamomum
Nux muscata
Macis
Ben album et rub.
Sandali albi et rub.
Galanga
Cubebe

Lamballomenia
possunt poni

Hec recepta
per eos post p-
randium
solvunt crapulam
et ebrietatem.
Ieiuno sto. fe-
torem anheli-
tus reprimunt.

Carpobalsamus id est semen balsami.
Calamus aromaticus. Aromatica di-
cuntur ab ara, quia in ara ponun-
tur. Vel dicitur aromaticus quasi
aeremanticus ab aere quia spirat odo-
rem.
Cinamomum aliter amomum
[struck through] id est verum, unde alethia
veritas.
Xilocassia id est edera, et potest poni pro
xilobalsamo.
Carpocassia id est fructus edere, et potest
poni pro carpobalsamo.
Opocassia id est gummi edere et potest poni
pro opobalsamo et si detur accelerat par-
tum sicut balsamum.
Gallia muscata confectio est.
Crocus orientalis multum dilatat
substantiam cordis, unde non debet dari
facile ridentibus, facit enim eos ni-
mis ridere. Unde est quod saler-
nitani admiscent semper acetum
croco ut acetum constringat et si
crocus nimis dilatet. Os de
corde cervi
Ablaccat bisantie

Spica nardi facit sanguinem migrare /
Hec predicta aromatica dentur uel
in sirupis uel in aquis uel in vino uel
cum melle / Mulieres salernitane
qui diu defleuerunt mortuos suos / acci-
piunt cor scrophule pue lotum et implent
puluere specierum predictarum / et in
voluunt pasta / et ponunt in furno / et
iterum in alia pasta / et in tria / usque dum
bene coctum fuit cor / et comedunt
et statim obliuiscuntur mortuorum
suorum et mesticiarum suarum /
Iudei ex corda animalium non co-
meduntur ab hominibus / quia come-
sta faciunt obliuisci / uel quia indi-
gestibilia sunt / Hec predicta aromatica
valent /

plires arcoticon
Diamargariton
Diacameron

Et hee herbe

Mustata maior
Mustata minor
Ros marinus
Maiorana
Saturega
Solena
Basilicon
Agrimonia
betonica
Saluia
Agnus castus
Gariophilata
Balsamita

Hec vaspel lata mirabiliter confortant vel in vino ponatur multum valent ad sincopim et cardiacam

De Stipticis confortantibus frigidis
Capitulum Sextum

Margarite prese / vel se fodite / Smaragdi / Iacinti et a... plus / [illegible] / Atriplex / et melon. rem / Sand. citri et ru. / Rosa ... / Camphora / lactuca vetus / tutia / tut / poma ... / a uetere ... / sunt et vene

Comentum

Olimpina scripsi de stipticis
confortantibus frigidis
Margarite particule cum lapidum
preciosorum que reperiuntur apud
aurifices / uel Iaspis iacinti / smarag-
di / et aliorum lapidum similium
Camphora non debet odorari ab ha-
bentibus cerebrum frigidum /

Sandali albi et rubei / Citrin / Rose / Nenufar / Lactuca uetus — Non debent apponi cerebrum frigidum / ubi frequenter odorem /

Atriplex id est resolutiua / si frequenter de
mulieri grauide pariet fetum saltem
mortuorum / Huius rei argumentum
tale est / Atriplex coquimentur in olla
cum aqua quasi uelles comedere /
et exponatur aeri nocturno / in ui
iiij noctibus / post de tege / ad aere
nocturnum / in mane inuenies
in olla ... /

Tabula sexta de prouocantibus
sudorem extrinsecus appositis capitulum primum

Malua — portulacata
bleta — ... mandragora
altea — spinachia
bursa — borago
volubilis — Coriandrum
fanarola — atriplex
Cinoglossa — palea ordei inter
Radix lilii — folia ...
Virgula ... — folia alni
menthe — Cortex mali gr.
Papauer vetus / nobis — pampini
Gemista — fenugrecum
tussilago — lini
paritaria — Camomilla
... lactuca

Comentum

Olimpina prima continet pro
uocantia sudorem extrinsecus apposita
Malua / bleta / Althea / Borago / bursa ursina / volubil / fabarella / Cinoglossa / Radix lilij que lilifagus appellatur
Hec infirmus / cum pedes frigidis / prouocant
sudorem / interius ...
os non ... uel alii
sumpta / prouocat
sputum / exterius cataplasmata
... maturant
apostemata interiora :

Virgula caballina
Nepita vel flos
Sinapis vel flos
Herba paralisis vel flos
Menite oo
Serpillus datus per os vel infomentis provocat sudorem
vel herba media maior — Ventri maior. similiter quibus tentum
ungh tosta in tegula cala et cataplata
sto laborantem de ventositate grossa
ventositatem exterminat sic faciunt paritaria et spargula
Lentiscus infomentis provocat sudorem
Papaver albus infomento vel cataplatum fronti vel inponde et per os receptum
Cassilago facit idem in fomento. et non aliter recepta ut etiam dei ... per os
Bartholomeus ponit semen cassilaginis in aliquo vado. deinde mittit vinum et illud ibi dimittitur diebus iii vel pluribus. Et postea dat hospitibus ad bibendum. Unde sic sopiuntur hospites et ipsi auferunt et asportant res ipsorum. Hoc vidi fecerunt fratre petrus et adam. in ... nigello tiburtino sed gratia divina evasimus. Nota quod aprum multum valet contra hoc impotu datum
Item panis confectus cum succo cassilaginis et datus canibus interficit eos. Vn et canicularis appellatur vel quia in canicularibus diebus data confert
Notandum quod contra hoc. et maxime contra somnum mortiferum ... provocatum multum valet aprum datum
Paritaria infomento
Yreos yris. infomentis vel sic. accipe flores yris et flores volubil et flores lilii et similium fac bullire in aqua in vase duplici aquam illam da in potu et provocat sudorem
Yreos / yris / Ascharo — similia sunt spatule fetide genera. Sed yris purpureum florem gerit. Yreos album

Gladiolus croceum. Sed spatula fetida nullum. Mulieres salernitane radicem spatule fetide coquunt in melle et cum tali melle facies suas inungunt et aqua cum hoc melle ... coreum suavit removet et sic venis facies videtur resplendere
Mandragora infomentis vel fronti cataplata vel inponde ʒ. ... per os recepta. Dicitur autem de mandragora quod si quis habeat solutionem continuitatis in membro aliquo et pulverem dicti simul membro in mandragore accipiat per os consolidabitur membrum illud. Vn multum confert dissinteriis et mulieri sterili multum valet si sit sterilitas ex siccitate. Hec enim humiditatem quandam qua siccitas matris reprimitur et contemperatur. Confert etiam sterili si se fomentet aqua decoctionis pomorum mandragore. ~~Sp[illegible]~~
Spinarthia
Violaria similiter vel infomentis
Lactuca
Portulaca infomentis vel per os
Palea ordei infomentis
Fenugrecum. infomentis et cataplatum. maturat per os vero receptum. multum humectat specialia et valet etiam ad restaurandum humiditatem
Camomilla infomentis
Linum sicut fenugrecum infomentis vel cataplatum. Omnia autem ... cataplata vel infomentis posita sudorem provocant et educunt. cutem mollificant. apta maturant et sunt soporifera

De provocantibus sudorem extrinsecus inunctis. C. 23

Adeps anseris
Anatis
alias agrinis
Argatinis
Adeps tigris
Butirum
Merguli fluvialis
Anseris silvestris
Cerum animale
Mulus bulbous
Nomie
Pice leonis
Vesi lupi
Cerum
Adeps

Adeps gruidis
Piscis adeps
galline
lacte aquatice
testudinis
castanice
porcinus recens
q alinil
feis ca adeps
Ciconie
Vulturis

Veteris porci
Oleum de iuniabus
De olivus ma
turis recentia
cum bene lo
ta frigida.
inveniuntur

Adnotacium

Columpna secunda que con
tinet provocantia sudore
exterius apposita / sic et predicta

Adeps anserinus.
Anatis
Ligni
Ditraginus
Ardee
Vulturis
merguli fluvialis
Anseris silvestris
Adeps gruidis piscis
Adeps gallinae asini
lacerte aquatice
testudinis / Ciconia et eius carnes comesta
in iussellis. in passione spiritualium
multum contulerunt. et in consum
ptis valent / quoniam clem ad restau
randum humiditatem /
Alia sanguis eius adiunctis mor
tiferis ut mandragore / et iusquiamo
et ceteris / potenter aufert membro
sensibilitatem / Sanguine cati sin
ceriter multum valet ciragre / et
podagre / Unde quidam apposuit
in cutis quidam pede podagrico / et diminu
tus est sensibilitate /
Camtule
Adeps / porcinus recens / que aliq
tenus fra sunt / Hec predicta cum
herbis frigidis terantur / et in pre
sicut fit in populeon / et ungen
tu tala ca ad sudorem provocandum /
Calida vero sudorem provocantia
sunt hec
Adeps ciconie
Vulturis /

Lorum
Cornicle /
Vesti
Lupi
Adeps porcinus vetus /
Oleum de iuniabus vel olivus maturis
veris /

Hec cum herbis calidis
trita et iuncta
infra. distemperata
sudorem pro
vocant :—

Oleum eum de iuniabus / vel olivus
in maturis recens / et bene lotum frigi
reputatur /
Notandum quod omnes medicine / poss
unt redigi in unguenta / si medicine
frigide / cum oleis frigidis / si calide cum calidis
distemperentur / et modicum cere
addatur / et bulliat aliquantulum et
fiat unguentum /

De provocantibus sudorem exterius sumptis C. 5.

Flores amigdalarum
Flores crisorum
Flores ro. al.
Flores violarum
Flores volubilis
Flores cinoglosse
Flo. veri inveris
Flo. buralinoris
Flo prunus / f lily /
abiecto croceo quod
intrinsecus est
Flo altee /
Flo. malve /
Flo. menute
Flo tasuli
Flo prunis dul

Flos feniculi
Flos lini
Flos camomille
Flos ydreos
Flos spatule
Hec provocant
sudorem / de quibus
et rore marino
et sulphure fit
aqua ad modum
aque ro. / et potata
ta. sudorem
provocat /

Adnotacium

Columpna tercia / continet
provocantia sudorem / intus
sumpta
Flores amigdalarum
Cera saxum
Violarum
Rose albe
Flos volubilis
Flos brance ursine /
Cinoglosse
Flos vern medie
Et inocus / Flores lily abiecto croceo
quia minus reputur si cum illo
croceo facies feretur / sit
mdem

[illegible] et flos altee / flos malue et
Et de omnibus sequentibus fac aquam
in vase duplici sicut fac[illegible] oleum
in vase duplici / vel pone flores
in cucurbita / cum aqua modica / et
quod distillabit [illegible] ventose.
bibat / quam talem patiens pati potest /
et sudabit / hoc autem modo potest bi
bere aquam illam calidissimam / primum
aliquem [illegible] pone super labi
um vasis in quo est aqua et ita bibat /
Sed attende quod flos malue et altee
si possint per os recipi / spiritualia
lenificabunt / et in aqua idem be
neficium prestabunt / Simile fenugrecum
et linum bullita cocta [illegible]
[illegible] integula cala. et cocta in aqua.
par beneficium prestabunt / si aquam
illam potet patiens / De quibus
cum rore marino collectis / et furfure
Cum rore enim collectam / et melius
operatur / furfur autem mundificati
uum est / et det poni cum floribus
et aqua modica in cucurbita / vel in
vase duplici / que aqua potata calida /
sudorem educit /

De calidis sudorem prouocantibus / Capitulum quartum

Pulegium ul' flos / Origanum ul' flos
Nepita ul' flos / Celidonia ul' flos
Herba paralisis ul' flos / Sulphurata ul' flos
Primula veris ul' flos / Allexandrina ul' flos
Enula camp' ul' flos / Citrangula ul' flos
Satureia ul' flos / Limones ul' flos
Saluia ul' flos / Citri ul' flos /
Eupatorium ul' flos / De quibus in
Arthemisia ul' flos / vino bullit[illegible]
Folia lauri ul' flos / ad modum aq
rose / fit aq /
que potata [illegible] sudorem prouocat /
Sic fatiat aq ardens de ipsis quoque
[illegible] sudo
rem producat /

Commentum

Columpna quinta est de calidis
sudorem prouocantibus
Pulegium ul' flos
Nepita ul' flos

Ros marinus ul' flos /
Sinapis ul' flos /
Primula veris . que alias est ab herba
paralisis /
Herba paralisis ul' flos /
Satureya ul' flos /
Saluia uel flos / lilifagus appella /
Eupatorium . saluia agrestis / ul' flos /
Carlina ul' flos /
Enula ul' flos /
Arthemesia ul' flos /
Folia lauri ul' flos /
Golena ul' flos /
Celidonia ul' flos /
Sulphurata ul' flos /
Alexandrina ul' flos
[illegible] / In fine huius columpne /
auctor [illegible] modum sumendi omni
bus [illegible] Et ideo non oportet dicere h'.
Flores citrangul. ul' citri ul' limonum /
cata plana sunt in textu /

De apocrusticis sudorem constringentibus Capitulum quintum

Flores ul' [illegible] / [illegible]
Mespili / [illegible] / Corrigiola
Coctanus [illegible] / Verbena / [illegible]
Castanee [illegible] / [illegible] /
lambrusce [illegible] / plantago
rose [illegible] flores / [illegible]
Cameleonte / [illegible] sigillum [illegible]
Rose canine / [illegible] sigillum [illegible]
Flos agni casti /
[illegible]
Athanasia / Et hec omnia
Simphitum / commemorata
[illegible] / in tabula supra
[illegible] / de quibus catha
[illegible] / plata / et fo
[illegible] fient
in aqua [illegible] similitudine aque
rose / et [illegible] sudorem
coherent / que in fluxu ventris
[illegible] medicari [illegible]

Commentum

Columpna quinta est de
apocrusticis sudorem pro
hibentibus /

Tabula septima de resumptiuis.

Flores uel turbiones sorbi siluestris quorum aspersus
[illegible] prohibet (cruciorum)
sanguinantibus. confert. Item
si tal[is] puluis insuffletur cum ca-
lamo in nares sanguinolentas
sistit fluxum sanguinis.
Flores mirti
Mespili
Coctani
Rosa rubea
Flores piri
Camelconte
Rosa canina
Accium ignatii
Flos agni casti
Castanee
Quercus
Corastrum id est fructus aruballo (meno)
[struck through] est. Potest enim fieri
psumach
Flos labrusce manarchi dicitur
Mel factum de manto. admixtum
uino turbido et spisso clarificat
illud. Vnde salernitani admiscent
flores labrusce uino bullienti et
mustum clarificant. Vinum tale
multum confortat stomachum. Mo-
dum operandi cum hiis que in hac
columpna continentur docet
auctor inferius. Vnde non ex-
pedit per singula discurrere.

Tabula septima de resumptiuis et conuenientibus temperatis dulcibus et uirtuosis. C. i.

Mel. zuccarum	Medulle oua
Butirum	sorbilia
Recens lar	Sagena stinci
Cerebella	~~[struck through]~~ pistacii

Commentum:

Columpna prima que continet
resumptiua conuenientia et tem-
perata dulcia et uirtuosa
Quorum primum est
Mel ~~[struck through]~~ aliquid uel quod sit
Mellis multa sunt genera. Est
enim mel castaneum quod apes
faciunt de floribus castanearum.

Et illud subamarum est et ideo lax-
atiuum. Sunt et multa alia genera
mellis secundum diuersitatem florum
quibus apes insident. De quo-
rum bonitate et malicia iudica
secundum bonitatem uel maliciam flo-
rum ex quibus colligunt.
Mel est conseruatiuum, colatiuum
et mundificatiuum.
Mel ponitur in medicinis ut con-
seruet et temperet uel dulcoret
medicinas. Mel et cetera resum-
ptiua que enumerantur in columpna
ista possunt dari post [illegible] sanis
et lapsis et [illegible] et conualescen-
tibus, differenter tamen. Hii enim sunt
conualescentes ab egritudinibus
acutis, da resumptiua frigida que
enumerantur [illegible]. His uero sunt
conualescentes ab egritudinibus
interpolatis de materia frigida sicut
da eis resumptiua calida.
Zuccarum album et densum ut
est panormitanum. Nam zuccarum
allexandrinum quod subrubicun-
dum est attinet aliquantulum laxationi.
Butirum recens et sine sale bul-
litum et odoriferum cum pane
calido fermentato et mundo. Auctor
docet modum sumendi.
Lar aliis sicca naturale. Et cetera
que sequuntur in serie littere usque
ibi uel sit bullitum cum ysopo et
ibi pro diuitibus aurum uel argen-
tum uel pro pauperibus calibs ignitus
extinguitur.
Cerebella sicorum auium cum
puluere cariui coriandri uel cimini
salita. Nam cerebella hirundi-
num faciunt nauseam.
Et medulle fortium auium totum
sicut dicitur in textu
Medulle testiculorum ~~[struck through]~~ (depor) cu-
ius condite. Oua sorbilia uel
apala id est sine pelle nata id est sine te-
sta exteriori
Oua dura quelibet potes appalare
si ponas ea in aceto et sit in (apalare / obdurare)

ampullam vitream habentes an-
gustum, ut possis immittere. integrum
Pistatule de ragitta, scilicet similabre
reparant humiditatem substantialem et
ventositatem multam, sed testiculos
transmittunt. Vinum multum forte
facit.
Vinum mandiam potatores. Similitudo tam
sunt quam potum.
Cerusia que quidem fit de frumento.
Ringa de avena et ordeo.
Cerusiam factam de avena vel or-
deo, potes dare in febribus in qui-
bus dares vinum.
De frumento non, quia calidior est.
Melata autem fit de malis et pomis.
Attende ergo melatum secundum diver-
sitatem pomorum, etatum, regionum
et egritudinum. Vinum bonum
est in colore rufum, in substantia clarum,
in odore aromaticum, in sapore placi-
dum. Cerusia et melata
sunt potius subsidiarii. Talis vini
nobis est bonus. De cerusia
vero et melata dico, si fieri potest,
transeat ante talis iste.

De fructibus resumptivis et nutritivis. Capitulum 2m.

Olimpna secunda est de
fructibus resumptivis et
nutritivis.
Uva bene matura et dulcissima.
Ficus bifere, que volubra dicitur, i. ma-
le volentis umbra.
Ficus lacteole, que lacte habundant.
Amigdale dulces, que tum sola
manu sine lapide franguntur
et mellisse appellantur.
Iujube, i. poma sancti Iohannis.
Nuces tenere, que sola manu
frangibiles sunt.
Poma dulcia, pura et rubea.
Cerasa nigra pure dulcia, que
primo in os sanguinem reparant.
Frumentum pingue.
Ordeum solidum.
Far spelte mundum et depilatum
et depaleatum.

Amiana[?] dicitur.
Fermentum coctum.
Crassatule de pasta fermentata.
Residue, hec duo possunt dari in
omnibus causis pectorum et spiritualium
et in pleuresi et in peripleumonia et
in catarris. Cibus iste optime
mundificat, lenificat et deinflat
spiritualia.
Simula bene cocta.
Robelia, i. pisa.
Cicer pingue recens, russellatum
per decoctionem in summam molliciem
deducitur cum farre vel robelia
vel frumento.
Mora celsi.
Castanee dulces bene cocte.
Dactuli crudi vel cocti.
Muza, i. poma paradisi, que
nascuntur sic: Nucleus dactili
ponitur in radice colcasie et supponitur
terre et nascitur inde arbor que
facit muzas, i. poma paradisi.
Canna mellis humiditas que est in
radice non est bona, nec illa que est
in summitate, sed illa que est in
medio bona est.
Avellane recentes.
Pistacee fructus sunt qui coitum
irritant.

De carnibus resumptivis et nutritivis. Capitulum 3m.

Olimpna tertia est de carnibus
resumptivis et nutritivis.
Caro phasianorum. Perdicum, qui dicuntur starnus.
Duo enim sunt genera perdicum:
Est perdix que habet rostrum album,
et illa bona est et habet carnes sanas.
Est et alia que habet rostrum ru-
beum, et illa non est bona, quia
habet carnes nimis duras. Auc-
tor diligenter omnia exponit, sed
attende de gallina, frumento de-
cocto cum randimeil[?] de pasta et
mica. Si volueris impinguare
tibias tuas, comede tibias talium
gallinarum et ita de membris aliis.

De herbis resumptiuis et nu
tritiuis Capitulum quartum

Olimpia quarta est de
herbis resumptiuis et nu
trientibus

Borago que sanguinem mundi
ficat intensum remittendo
Dauca uel pastinaca que spiritualia
lenit et deinflat et ad testiculos
multam mittit ventositatem
Vnde valet ad coitum Et notandum
quod omnia pectoris siue spiritualia deinfla
[redacted] testiculos sunt inflamatiua
Atriplex que est pater crapoldorum
Pepanus est herba que dat mul
tum lac
Colrasia cuius foliis coquuntur ca
pita freneticorum et aliorum la
borantium febre acuta de materia
calida facta et sic cessabunt frenetici
Radix et tariones palmarum
agrestium que vocantur cephalones cephalones
Cetera sunt plana in textu

De dieta mitiuis et patienti
tium apostemate ut pleuresi uel pyplo
mia Capitulum quintum

Olimpia quinta est de
hiis que competunt diete
mitiuis et patientis cum
apostemate ut in pleuresi uel in pyplomia
Lac amigdalarum et cetera ut supra

De dieta mitiuis et patientis
sine apostemate Capitulum sextum

Olimpia sexta est de
hiis que competunt diete
mitiuis et patientis sine
apostemate

Portulaca
Lactuca
Scariola et cetera

Tabula octaua De calidis
in gradu primo Capitulum primum

Olimpia prima habet cala
in gradu primo
Mel purum dulce ut actithi
anum Bedegar modius est rose
Est autem rosa siluestris alba
que habet folia pauca Et est rosa
domestica que dicitur centaphi
los id est habens xxx folia nominando
tantum auditorem quod in olimpia
ista continentur quedam que a
quibusdam auctoribus dicuntur
calida ab aliis frigida et quedam dicuntur
temperata dicuntur enim a quibusdam
calida uel frigida respectu humane
temperantie quedam vero a predomi
nante qualitate

Butirum recens
Absinthium ponticum Absinthii
[illegible] sunt genera Ponticum scilicet
et amarum
Ponticum dicitur quod habet folia lati
ora minus ponticitas predominatur
~~ponticum~~ amaritudini amare ad e. quod ad estimo Gordian potestati
Absinthium ponticum est comunibus
nature conueniens enim stomachum
constipatum magis ex ponticitate
constipat Si laxum magis ex
amaritudine laxat et confortat
stomachum Vnde loco yerapigre potest
exhiberi Caput enim confortat
Et visum clarificat

Fumus terre calidus est in primo gradu et
in principio veris In fine veris
potest esse calidus in fine gradus secundi
Vnde redditur amarior Similiter
de pluribus iudica Fumus terre
desiccatus uel succus eius cum
zuccaro datus valet ad flegma salsum
et coleram et pruritum et lepram
et ad deoppilandum inferiorem
porum cistis fellis Vnde valet ycteris
potest exhiberi
Camomilla differt a cotula fetida
solo odore
Tribulus uterque scilicet montanus
et marinus informenti[s] ponitur
Et cataplatus tumorem aufert
in vino albo uel aqua marina
decoctus
Ozimum in principio originis
sui calidum est in gradu primo
Disamium fructus est natu
ram habens bibulam si enim
flores violarum cum sisamo ponantur

minuas aliquo. Desiccantur enim
humiditatem florum, sic ut
exsiccati videantur, et consumpti.
Deinde fructus ille conteritur, et
quod inde exprimitur, oleum violarum
dicitur, sic fit de quibuslibet aliis flo-
ribus.
Flores branche ursine. Valent ad
Flores narcisi. maturatio-
Flores lilii. nem apostema-
mata. Crocus orientalis non de-
tur sine aceto, nimium enim di-
latando cor, facit hominem ri-
dendo mori, sicut apium risus.
Radix yreos. Vel decoctionis radicis
yreos illustrat faciem. Et si cum
aqua calida tale mel bibatur, spiritua-
lia lenit. et vocem clarificat.
Aristologia utraque. in primo gradu
sive originis.
Agaricia similiter.
yris illirica fructus
Castanee tocte que balani appellantur
Canna mellis
Avellane virides
Brana tritici. triticum pone super
incudem et comprime cum mar-
tello aliquantulum calido, et ema-
nabit inde oleum, quod tollatur cum
bombace, valet ad impetiginem et
serpiginem.
Rizi quod pueros stomachos dilatat.
Robelia id est pisa quam apothecarii
salernitani ponunt in tyriacam pro
orobo.
Orobum id est quidam pisa agrestis quod
in tyriacam debet poni.
Mellilotum maturat apostemata.
Et si detur convalescentia, lenitiva
facit cum tenditur are
Lupinus dulcoratus
Fructus taxfoli
Sarcocolla cum succo simphiti vel
aqua rosarum iuvat oculos.

De calidis in gradu ii. C. 2.

Balsamus et ambra. Sticados yreos.
Calamus aro. Yperofilata
Cardomomum. Lanceola. Oc

fol. lign. aloes. Leuisticum
mac. nux mirica. menta, ligno calang.
Olibanum bdellium. Maiorana.
Laca mirra. Mellissa.
Aloes capthora. Piorma, polium.
Herbe arroga. pets reubar.
Abrotanum. Bleripon.
Anetum. Raphanus.
Affodilli, matricaria. Radix ~~satiri~~ yusquiami
Asarabaccara. men. Siseleos spica
baucia, cipus. scabiosa.
Centaurea. Fenetto, tania
Fungo, fu. Sarsaulum.
feniculi.

Comentum:
Olimpia secunda continet
calida in gradu secundo.
Balsamus in primo gradu
sive originis est calidus in gradu
secundo. Cum autem magis veterascit
magis calefacit.
Balsamus est conservativus. unde an-
tiquitus in eo ungebantur corpora
mortua, et integra longo tempore
servabantur. Similiter [struck through] vel mirra
conservativa est. Similiter et San-
daraca. similiter [struck through] fumus tymiama.
Carabre conservativa est spiritum
sed stipticarum non laxativarum.
Apponitur autem bernix ad conserva-
tionem stipticorum. Plumbum ad con-
servationem amissam.
Psillium ad conservationem corruptionem.
Sed athanasia et mide tertia et his que
stiptica recipiunt, et ciminum pro
conservari. Si dominus pilula
ta cum melle sed sirupo commixta
medicinis addatur.
Ambra.
Calamus aromaticus
Cardamomum. est calidum in gradu
secundo, quod vetus. In primo gradu
sive originis. calidissimum est. Silx.
Gariophilus
Cfolium scilicet gariophilorum
Nux. flos muscata muscata
Aloe citrinum. et epaticum. et Caba-
linum, calida sunt ultra gradum

Sur. et mel. conservativum unde cerasa poma et uve et ceteri fructus conditi cum melle longo tempore servantur
electis.

Bdellium qui dicitur quod facit ad reumatismum capitis

secundum | et purgant optime partes corporis superiores |
Olibanum quod sumptum per os granulatum constringit reuma capitis | et ad omnem fluxum ventris dissinteria et dissinteria | valet |
Lacca gummi est |
Mirra confortativa est
Bona mirra similis est sandaracae in colore
Colophania pix greca | de qua sub fumigium factum | in tenasmon valet | sumpta etiam per os ante accessionem quartane | valet |
Dicolophania et sulphur vivum pulverizata | per calamum in sufflet in candelam accensam | accendentur candele omnes | Inicalis pote | et quibus barbe rusticorum |
Athoris in missus fistule | imbibit humiditatem eius | sicut papirus | Unde athoris pisat aquosos | cathaplasma | exsiccat eas |
Abrotanum
Anetum
Affodilli est spellata | tempore vexis | bonos humores separant | a mal. et etiam cathaplasma | mundificat |
Ysarabaccara
Baucia idest pastinaca
Gingiber conditum fiat de bauciis | melius valet illo quod fit de yringis |
Baucia posita super carbones | et postea comesta | vel simplex manducata. Sperma multum generat | spiritualia mundificat | et genitalia inflat | unde ad coitum valet |
Centaurea maior et est in gradu 2 | nam minor calida est in 3 | Non dicitur maior | vel minor | a maioritate vel minoritate effectus | sed a folijs | Minor purgat coleram. Maior meliam. Minor potest dari pro centonica | contra lumbricos |
Fu idest valeriana vel maturella idem est | confortat | inacispelt

vel fomitis
Ciperus masticatus vel dissolutus tingit vrinam | et inferiorem porum astis fellis expoliat |
Ferrugo idest fex ferri | Si quis iuvenis vel puella | amore indigno urgeatur | manibus post tergum revinctis | vel simpliciter positis | bibat de aqua illa | in qua ferrugo vel ferrum candens extinguatur | ore proximato ubi est aqua. Et sic minus amore torquebitur | phisicum est remedium | ut possumus dicere | quod humores ex amore leuigatos | aqua ferruginea ebibita aggravat inferius | et sic amor onerosa |
Feniculus | in principio sue origio
Sichen
Ureos
Gariophilata crispellatur multum confortat |
Laureola vocatur mata
Leuisticum aleuitate nomen accepit quia leuigat humores
Crocus ortolanus ponitur ad medicinam | non ad cibum
Unde ponitur in vomitis Ventastrum Victoria est tyriace | et adversum animalium venenosorum | cataplasmata valet | Crispellata etiam prodest |
Neu
Maiorana
Ormarata
Persa
Sansucus idem est | Confortativa est adeo | quod valeriana | ut in venereis multum sufficiant. accipiuntur testiculos arietum | quos tum bene coxerint | minutatim incidunt | tamquam vellent facere arthoceas | Postmodum admiscens | ibi intella ovorum | et maioranam tritam | conficiatur sicut poma farsita. Et huius comedes | nocte illa magis coire sufficiunt | et vigesies | ut plures forsan faciunt | Cibus talis

valet dyasatyrion
Melissa citraria. eadem herba est
aromatica et confortativa est
Peonia cerebrum confortat
et ad epilentiam valet collo suspensa
vel crispellata. Grana peonie
portata in anulo ad modum
lapidis preservat ferentem ab
epilentia
Psolium
Pulegium Antiballamenite po
nuntur
Petrosilinum insellatum vel
crispellatum
Reubarbarum Sarraceni dicunt esse
frigidum [struck through] (margin: frigidum). sed est calidum in gradu ii°
habet enim amaritudinem cum pon
ticitate Unde datum cum aqua
calida magis provocat urinam. cum
frigida magis egestionem Est et genus
reubarbari quod positum in aqua fer
venti statim facit eam deservescere
Et notandum quod reubarbarum non debet
dari in passionibus que causantur
spiritualium Aqua reubarbara detur
delicatis. Sed alia fortibus
Reuponticum
Raphanus
Radix que plus dissolvit quam
consumat Unde facit eructuare
quidam patiebatur tumorem in
labiis Unde totum caput inflatum
est post multa medicamina ta
dem radix communis trita et cata
plata est. Et exivit inde vermis
grossus Unde cognoscatur quod ad ver
mes valeat Cum dicitur radix pos
intelligi raphanus Cum vero
dicitur radix yrinus illa quo
comeditur. Cum autem radicula
intellige elleborum nigrum
Squilla que reperitur iuxta mare et
illa calida est ultra gradum iii et que in
locis remotis a mari Et inter multi
tudinem aliarum squillarum
et illa calida est in gradu iii Sed attende
quod illa que sola reperitur mortifera est
Comburit enim omnem venenositatem

a terra cumque Liber De squilla
fit oximel squilliticum et vinum
squilliticum Sed fit debet preparari Ob
volve squillam pasta et coque in furno
et sic tota virtute Sed notandum
quod cortex exterior et medullium squille
debent abiici. Cortex exterior propter
nimiam frigiditatem Medulla
interior propter nimiam caliditatem
Solus cortex mediastinus intermedius
est medicinalis
Siseleos .i. siler montanum valet
bolismosis quolibet modo datum hor
ribilitate enim sua infirmat meatus
cibi. Unde non tantum appetit bolismosis
Sternutatoria .i. caulis agrestis quasi sicut
anabathematicon appellatur Succus
talis vel pulvis de succo talis naribus
intromissus facit hominem sternutare
Scabiosa [struck through] (above: antrax) cataplata mirabi
liter medetur Idem facit oculus xpi
Senetio .i. cardus benedictus qui comme
stus et cataplatus valet adversus venenum
et iste est calidus in gradu ii° Et aliqui
dicunt quod senetio est quod nascitur in
aquis sed ille est calidus in gradu iii°
Iste senatio sed aquaticus cataplatus
pectini actualiter calidus valet ad
stranguriam et dolorem ex ventositate
et in yliacis
Tamariscus valet splenetica adeo
ut dicitur vidi capras tamariscum [struck through] (margin: arrodentes)
splene carentes
Vinum vetus. quia vetus calidior est
Storax calamita
Ysigia .i. storax liquida .s. fex
storacis calamite
Storacis iii^a sunt genera
Calamita que melior est dicta a
calamo vel a calon quod est bonum
et nithos quod est gutta unde Ca
lamita quasi bona gutta
Est et storax rubea quod minus
est bona Et hec ysigia vel fex appe
llatur Siquis autem vngatur
ysigia multum valet ad scabiem
Est et storax liquida .i. ysigia sed
fex storacis calamite quod minus

est bona / Pinguis ungatur psigia /
multum valet ad scabiem /
Vitrum pulverizatum / et cum vino
coctum et denti dolenti appositum /
multum confert /
Licium .i. indicum / quo iudei tingunt
pannos / et etiam scabiem / sumptum
per os / lumbricos occidit / Quidam
dicunt quod licium est species illa / que vul-
lus lucidus appellatur . malleys
valz
Sarcocolla
Ladanum
Gummi arabicum . et dragagantum annibal
Romenie ponuntur /
Succus caprifolii
Caro camelina pinguis . pre omnibus
aliis carnibus laudatur / in lege
Machometi
Lac camele
Lac asine . multum nutriunt / et
robustos homines faciunt
Perdices .
Pisces . Notandum quod pisces . frigidi
sunt / tamen dicuntur calidi in ii° /
quia calidi in iii° / dicuntur temperate
calidi sicut possunt dici calidi in respectu /

De calidis in gradu iij / C. 5 /

Amomum
Cinamomum
Ameos / sapinum
Satirion / stincus /
~~Cassia~~ [borax] storax / — *margin:* cassia lignea
Gariof. / ciamo
Zinziber / galanga /
Saxifraga / asa fe. /
tartar / ~~anagir~~ / — *margin:* anacardi
titimallus
Anisum
Agnus castus
turbith
~~Carpia~~ apium — *margin:* cataputia
ypocist. /
lapatium
mumia
nigella
marrubium
Origanum

Cathaputia
calamentum
galbanum / gummi sol. [solis]
yarus
iuniperus
opoponax
piper longum
liquida
polipodium /
policaria
pulegium
Consilium / adam
carui / ceterach
dyagridium / daucus
daucus ~~ciucha~~ [enula] diptam
~~cardus~~ epithimum
else al ellus in /
Esula . eruca / flos
Eris / insule .
grana ...

Arsenicum
Coconidium
Costus
cardamomum
coloquintida
carnep.
camedos /
ciminum
Castoreum /

cum mumia / cu e
colleta
Filipendula
Genciana
~~...~~ ypericon
ysopus /
Ruta / savina
staphisagria
squinantum /

Commentum /

Olimpia tica / communis calida
in gradu tercio /
Amomum similis est cen-
tauree / ameos . hec duo mirabiliter
confortant stomachum / et ven-
tositatem extenuant / et sunt
anti ballomena /
Cinamomum Cuius iiiª sunt
genera / Est cinamomum grossum /
quod est subpontanum / Hoc valet ad
fluxum ventris cohibendum / et
ad ragadias / et fissuras labiorum /
et gingivarum / si pulvis super asper-
gatur / et est subtile . quod est cali-
dius . Hoc confortat spiritus et reparat .
Est alterum alithinum .i. verum / quod
omnibus melius est / unde alathia .i.
veritas
Anisum dicitur ab ani quod est
aperiens / unde anisum quasi aperiens .
Est enim diureticum et ventositatis ex-
tenuativum /
Herba sarracenica que et costus
dicitur / Est vicaria costi allexan-
drini / hanc debes facere bullire
in testa cum candela accensa su-
perposita /
Cassia
Mastix ad dolorem et confortationem
stomachi / ~~modicum~~ [modicum] mastices dissolve
in oleo rosarum / et erit masticeleon . post-
ea adde pulverem costi allexandrini /
et rosarum / in ... vero / pulverem
baccarum lauri vel cypressi / et
cataplasma stomachum sit /
Gariophili auctor videtur sibi
contrarius / Dixit enim supra /
Gariofil esse c. / in iii° sic vero .

in gradu iii° | Ideo sic e determinand. (videlicet)
in principio sic e originis | sunt ca-
lidi 1° | cum autem veterascunt
sunt caliores. | et tunc sunt cali in
gradu iii° | et dicendum secundum aliquid ceteris
sit | Mulieres salernitane faciunt amo-
leam | implentes eam aqua ros. |
et apponunt in gariophil. | cinam. | et
Cassia fistula. | et faciunt bullire in
vase duplici | Aqua talis bibita.
multum confortativa est | stomachi
et spiritum reparativa |
Galanga. sophisticatur cum radice
ciperi, in aqua decoctione posita ut colorem
galange | similem recipiat
Borax fit in oleo. sicut candi insi-
rupo | Multum illustrantur facies
cum borace | cerusa | et camphora
simul trita | et aqua ros. distemperata |
Asa fetida valet ad extractionem matricis
subfumigata deorsum | Subfumiga-
ta autem superius | valet ad suffocationem
matricis | Epar vitrarii et recepta pa-
rum assa | et si dubites de aliquo |
an sit moriturus | appone naribus
eius recentem parum assam | et statim
nares scalpet. Si vivere debet
Armoniacum sumptum cum ovo
sorbili valet in causis pectoris et tho-
racis | Si cataplasmata fiant a capite
ad specialia | Et etiam cataplasmatum.
maturat apostemata |
Arsenicum
Auripigmentum: sumptum per os cum
ovo sorbili. facit ad tussim | et rau-
cedinem vocis | subfumigatum.
Si raucedo fiat ex flate |
Ex auripigmento in oleo vel aqua in
vase aliquo distemperatum fuerit |
quotquot musce insederint | morientur |
Agnus castus dicitur sic | quia ho-
mine reddit castum | si cum lectum
sternatur | sed quod de agno et ruta | tu
sunt tales. | qualiter coitum coherceant
Ruta enim odorata | libidini resistit |
solo | coitum que libidini obviant
alia faciunt hoc caliditate sua | con-
sumendo spiritum | ut ruta | agnus castus |

Anetum et castoreum | Alia frigiditate
sua | ut camphora. Unde illud cam-
phora per nares castrat odore mares
Fumus enim camphore | in frigi-
dando humores | reddit eos ineptos
dissolutioni | Agnus castus et ruta uo 65
consumendo spiritum | Unde ergo est
quod coitus non potest celebrari | In coitu
enim tria sunt necessaria | Calor qui
dissolvat humorem | Humor qui
dissolvatur | Et spiritus qui humorem
dissolutum impellat |
Apium dicitur quasi apitium | est
enim diureticum | Valet hiis qui
sumpserunt potum opiatum | vel iusquiamum
opiatum | Confert litargias. si
pars posterior | inde fricatur | vel ex
succo eius. vel si pulvis eius | per
nares insuffletur | vel succus in-
mittatur |
Aspaltum subfumigatum. confert
melias | Idem facit lithodemon |
aperiendo meatus cerebri opilatos | ex
frigido melito | et invenitur in
puteolis | et in balneo Virgilio |
Betonica tripsellata | cum vitello
ovi. | confortat stomachum inma-
bilem | Mulieres salernitane in
ascensione domini | circa horam tertiam |
cum pater noster colligunt betonicam |
Saviniam. Plantaginem | et sulphu-
rata | et exsiccant eas | Unguen-
tum addimixtis olium | vel axungia
et modicas cere. | conficiunt unguentum
quod multum valet spasmaticis
paraliticis | et omnibus causis frigidis |
Coconidium fructus laureole |
Cardamum i. nasturcium. quod satis
valet in causis frigidis | Vel cardamomum
quod stomachum calefacit | et spiritus reparat |
Et est vicarium piperis: cinamomi | et
mitius instare |
Colloquintida i. cucurbita allexandri-
na | triplicem habet substantiam | Cor-
ticem qui dicitur gelola | Vel cognitur
olea | quelibet statim quod videris exce-
dere | et inungantur. in causis frigidis
ut in condilomatibus anum | ut

valz. et infantibus et ~~dum~~ attract[us] Candi
loriata dicuntur tirriones vel glan
des et teri tales / his et pulperam / que
ponitur in flagogiis / his et spéculas /
que valent in fras causis propue /
Cannedraos
Camepitheos. sunt due herbe / quasi
sorores / Aquarum decoctionis aq.
purgat meliam
Ciminum dicitur quasi ~~geminum~~ gemini
quia stomachum calefacit / et vento
sitatem extenuat / Mulieres salerni
tane / adimisceant pulverem cimini
pulvis panis assi / cinamomi / Cario
phili / et similium / et cum sapa vel vino
cocto / distemperant / et salsa talis
mirifice provocat appetitum / et tale
facit stomachum infrigidatum /
Item notandum quia quod ciminum
grossa fumositate sua / opilat. unde
spiritus ad exteriora cum humoribus non
ita libere possunt transmitti / Unde fit pallor.
Sed in hec malicia / ei auferatur / in
tegula torreatur /
Castoreum est testiculus castoris vel
fibri / sic bestie / quam cum venatores
insequuntur / ipse met dentibus propios
testiculos proprios euellit / et sic aliquando
euadit / dicunt quidam / quod cauda ca
storis et similis est pisci / Unde inter xl.
potest comedi / Castoreum ut dicit
mirro mo est confortativum nervorum /
Unde sumptum per os / mire confert
paliticas / et tremulosis / et de cau
sa frigida laborantibus / suppositum
etiam lingue. loquelam deperditam
reddit / Dicunt quidam quod castoreum
tyriaca / minima per os recepta / sanat
nequis. gmer. sed Anz /
Calamentum vel nepita. Mulieres
salernitane / faciunt sic fomentum De
Calamento / pulegio et lauro / contra
frigiditatem /
Condisum vel medullum ellinig
cum quo impignatur radix raphani /
Pulvis condisi ad carnitenas per
mortuas / multum valz / Si deco
quatur in vino / et talis vini. ij

vel iiij gutte / ponantur in aure
surdam / vel etiam bibatur tale vinum.
miro modo / valz ad surditatem
Aliter pulverem condisi / adimisce cum
oleo nitri / tere / Deinde illud toti
folio cauli vel plantaginis involue /
et pone sub cinere calido / Postea ex
prime / et illius expressi ij vel iij guttas
inmitte auri surde / de causa fri /
Coriu dicitur quia facit hominem
carere ventositate / eam enim exte
nuat potenter /
Catapucie comeste simpliciter. su
pine / provocant vomitum / et sec
ssum
Capitte etiam dicuntur pille
Cretanus comestus / colorat urina
et quod. facit mingere sanguinem
vel spissificat urinam / adimiscendo
ei humiditatem / Est enim valde diu
reticus /
Ciclamen Ego magister leonardus
provincial / sumam ciclaminis proprium
cuidam socio quartanario / in die
accionis / et gratia divina liberatus
est a quartana / Sic oleum de se
mine lini / vel laurinum vel saltem
commune bulliat in ciclamine con
cavato / et inungatur splen / splene
tico / et cum fune suspendunt ad
fumum / aliud vino rotulatum in
asinum comedit. Paciens cottidie. i
rottun cum melle / et cum illud to
comedit / et alterum desiccatum fuit
eger erit liberatus /
Diagridium vel scamonea Diagra
dij tria sunt genera / Est quoddam gro
ssum nigrum et grave / quod melius
purgat humores melicos / Est et
subtile / subnigrum et leve lucidum
et quod appositum lingue. lactescat /
quod aptius educit humores colericos /
Est et tercium album / quod educit hu
mores albos / competentius /
Notandum quod neque diagridium / neque
mirabolani / debent subtiliter pulvi
zari / ne villis stomachi adhereant /
Daphnis vel laurus De baccis lauri

valent multum
mulieres salernitane / accipiunt
ciclaminam / unum perforant
super splene splenetica

recentibus / fit oleum laurinum.
De siccis fit pulvis / qui stomachum
calefacit / et ventositatem extenuat
Diptannus in quocumque loco sit /
fugat serpentes / unde multum valet con
tra venenum / sumptum per os et
cataplasmatus / super locum morsus /
Daucus i. pastinaca agrestis ca. est /
Et ventositatem extenuat. Sicut
daucus vel pastinaca domestica / fa
cit vegetem: Vinum inde me
liorem habebit saporem /
Esula succus esule / exponitur soli
exsiccandus / et fit diagridium sophi
sticatum / Aqua de coctione esule:
purgat fleuma / idem facit pulvis
si in cibo qualibet ponitur
Enula i. ortolana / que folia habet
latiora / est et campestris de qua dicitur
i. Enula campana reddit precordia
sana
quolibet modo sumpta / Calefa
cit intestina / unde ventositatem ex
tenuat / unde dicitur reddit precordia
sana
Epithimum quod provincialiter dici
tur fergola / in provincia optimum
invenitur / pro eo ponunt sal
vitam / podagram lini /
Elleborus albus et niger. Albus superius
niger inferius purgat / Pulvis
elleborum utriusque / qui potest dari elephan
ticis / sed cum magna cautela / Se
curius potest dari / aqua de coctione
eorum /
Hermodactili appellati purgant
humores flatuos / et ad guttam
de causa frigida / medentur / Pulvis
eorum / cum melle confectus
mundificat sanguinem /
Eruca domestica multum valet
ad coytum /
Flos eris et viride eris: ponitur
in unguentis / et ad cicatricem sicut fra
monica / in medicinis cicatricem / Et
possunt poni pro se annuallonicie /
Pulvis eorum corrosivus est / super
fluarum carnium
Philipendula. herba est / in ung

uentis ponitur precipue / cum per os sum
ptum confortat stomachum /
Genciana quolibet modo sumpta
nocet lumbis / eciam in equis
unde admixta furfuri / et in missa
in os equi / lumbos provocat /
Ysopus: in vino mundificat spi
ritualia / unde cum lacte caprino
coctus. valde confert ptisicis /
Galbanum valet in causa pectoris
et in reumatismis calidis. sumptu
cum ovo / et ad maturandum apo
stemata / extrinsecus appositum / et ad
tussim confert /
Grana solis et ipsa herba. quolibet
modo sumpta / sunt diuretica.
Ypericon. est herba diuretica
Yarus i. medicina porcorum / mira
biliter enim in eis fleuma superfluum con
sumunt / Mulieres salernitane faciunt
cerusam de yaro / sicut de serpentaria
vel vitella / sic. teritur bene radix
vitelle / et aliarum / post exprimitur
succus / et reside permittitur / Postea
proicitur illud / quod supernatat / et ei
apponatur aqua / et turbetur bene /
et iterum residere permittatur / et
aqua illa proiciatur / et fiat sic / donec
fit album valde / et quod in fundo
resederit / Deinde exponitur soli
ad exsiccandum / et illud vocatur
gersa seu cerusa /
Gersa tamen fit proprie de hiis herbis
Cerusa fit de plumbo / que pessima
est / Corrumpit enim dentes / et
os fetere facit /
Iuniperus. unde fit oleum iunipe
rinum / eodem modo quo fit de aliis lignis
siccis / Magister salernus invenit hoc
oleum / totam spinam eodem quarta
narum / ad actionem et emisit ex
tramam / De baccis etiam iunipe
ri in oleo bullitis. fit oleum iuniperinum
quod ad passiones frigidas valet / Lapacium
acutum calidum. valet ad extenuandam
ventositatem / unde cataplasmatum umbi
licis ex ventositate extenuat.
Hoc idem facit Rubea maior Idem

fiat sperula cataplāta. si lapatio acuto/ceto confriceť/impetigo ul' serpigo · valde confert

Mumia. valz in mictura san guinis. / et in ruptius venarū etiam totius corpis. / consolidat si cum ovo ul' alit' sumpta /

Nigella et Git. si sunt vitaria /

Nigella · plane 3 forme. Git qua drangule / Data pos(t) quoq(ue) modo · partum accelat / Un lo co Balsami/dantur · n nigella · et Git / valent ad pvocandum menstrua /

Nanrubiu espellani · elargat et mundificat spualia / Un valz ad tussim et ycteriam /

Origanum et golena · competit ponitur in fomtis matricis / Infe statur enim matrix sepe / de cau sa frā /

Origanū et calamentum · simi lia / sunt in folijs / Un aliud · stipes in origano rubz · et non in cala mito

Opoponati / easdem het v̄tutes quas et Galbanum / Un vnum p alto poni pt

Ponax herba ē / cui9 succo · dr̄ [Panax] opoponacū ab opos / inde opiū

Ulfil dicitur pip nigrum /

Piplon pip album · non hemus. loco eius ponimg cassuras

Pix liquida et resina · pinus(que). pinumia dicitur / a pinu. / Si gla brio / ul allopicosis / ea vngatur · confert. / Si matrix ul' colon exierit et in vngatur pice liquida / redu catur statim / et sine fiat in fumi gium

Polipodium flagogum ē / et ve tosum / Un semp ei admisce semen ul' anisum / ul aliud extenuatiuu ventositatis /

Policaria cum sulphurata · cū oleo et axungia / tali camalis / et tera confricatur / et inde in vnge capud / timentis frigus /

Paritaria extenuat ventosita tem /

Pulegium Ruta valz contra venenum / Alphanus archieps cum fasciclis rute orad' basiliscum qui nascitur ex ovo galli / et quod cum(que) es fabricatur / cum pulvis basilisci · convertitur in aurū /

Sauina incaspelt · ul' infomitus · multum valz ad tussim de ca frā /

Coriandrum song ē carui: sicate eni sua / contempat caliditatem carui / Un greci et sarraceni / sep in ec(qu)nitatis suis / vtuntur pulue carui et coriand' / Amballomena sunt carui et coriandru / piperis et ciminum

Yposcistidos · i · sucus ē fungi na scentis ad pedem rose canine · con strictivum ē multum / Quidam appothecarius salernitanus / solz ypos cistidos vende p toxico / sunt em valde similia incolore /

Squinantum purgat meliam ·

Stafisagria pnerat pediculos

Satyrion qui sucus incaspelt ca mediur / et libidinem aufert / Duas het radices / sz duos testiculos / Ita enim sub terra solz in venire · Ung uidis / et alt' sucus /

Titimallus / ii ul' iii gutte de la cte titimalli / cum ovo sorbili date · necant lumbricos /

Zinziber

Zedoariu / Amballomena sunt

De Calidis in gradu 4 · C 9

Argentum vivū	pip nigrum
Anacardi alliū	Dracolu
Antimonium	pireteu
Celidonia / calx	Perleon / ruta ag'
Dyagri / eliciu	Sulph / sinap
Euforbiu / es ustum ·	Sal alcoticu /
Flamula / nastiu /	Sal gemma /

Comentum:

Olimpia quarta / ponet calā in gradu quto

Argentum vivū / Cum argento vivo / potes portum profundare /

et fundamenta edificiorum subvertit
que sunt in aqua. Si argentum
vivum in aquam illam proicias.
Si pediculosus ungat se de ung
ento facto de axungia porcina et
malva et abrotano admixto mo
dico argenti vivi statim occidentur
pediculi. Argentum vivum bene ex
tinguitur cum saliva hominis ie
iuni et cum cinere calido diu confri
cando. Melius cum saliva et sulph
ure. Optime cum saliva et calce
viva. Dicitur autem extinctum
quando granula illa non apparent.
Anacardus non est dandus per se.
est enim valde siccus. Unde fumigium
de anacardo receptum per nares
humiditatem cerebri superfluam
desiccat. Recipitur in theodoricon
anacardinum quia memoriam mira
biliter reparat.
Allium odore suo fugat serpentes.
Dens allii tritus et confricatus
super vulnera et pectinem solvit
singultum. Et in hominibus et in equis.
In dolore dentium allium tritum
et suppositum denti dolenti et in
brachio partis dolentis ligatum
minuit dolorem quia duorum
dolorum vehementior denigrat alium.
Cauterium potest fieri de allio trito posito
super locum cauterizandum cum modico thure
incenso et post extincto quandam
faciunt similiter cum faba calida.
Item Nar. dicit. Allia qui mane
ieiuno sumpserit ore. Hunc ig
notarum non ledit potus aqua
rum. nec diversorum mutatio
facta locorum.
Alumen est valde constrictivum.
Unde receptum loco salis facit super
fluitates interius remanere. Que re
tente faciunt pustulas exterius.
Medici ulcerantur se sic de egris
ingratis
Antimonium sumptum cum
ovo sorbili valet ad tussim. Mulieres
salernitane suffumigant se cum antimo
nio litharge cinnabri asphalto et anacar
dis pueros percussos astringibus et
matricis lenimentibus. Unde dicitur per
cussus est puer. Hoc fit ex fumo huius
oppilante meatus superiores. Ideo
pueri videntur suffocari. Calx
recipitur in psilothro quod fit calce
viva colofonie auripigmento alumine et
aquam et modicum olei. Signum
decoctionis est cum penna immissa
deplumatur. Et tunc ungere locum unde
vis pilos removere. Pulvis psilotri
desiccatus valet ad cancrenas gingiva
rum. Et in removendo carnes super
fluas valet.
Celidonia id est glandia. Radix celidonie
bulliat in vino. Vinum tale gargari
zetur et radix trita uvule appliciatur.
Eam enim relaxatam ad locum
proprium reducit.
Crustinum multum est corrosivum.
Dragantum vel vitriolum quod est calcantum
valet contra venenum frigidum. Unde in tyriaca
ponitur ad eam calefaciendam sicut
scamonea in medicinis laxativis
ad laxandum. Ponitur etiam in tyriaca
ut det ei colorem nigrum. Et hac
de causa ponitur in tyriaca ista.
Notandum quod tyriaca non debet dari
contra venenum calidum ore sumpta.
Si aliquis cum flommo sit invenena
tus cum veneno calido. Propter tyriaca
super locum vulneris apponi ut ad locum
vulneris attrahat venenum ratione si
militudinis. Tyriaca enim venenosa
est. Sed non debet dari potus. Si autem flo
mus sit venenatus cum veneno frigido
tyriaca non apponatur in vulnere.
sed potus recipiatur.
Electuarium sucinis est calidum agrestum.
quod est factum in diebus canicularibus.
vehementius. Unde iii vel iiii pille
de eo dantur ut ter sies vel pluries.
pille tales non dentur macilentis
neque in tempore calido et sicco. Pul
vis etiam potius in cognatis laxat.
Euforbium facit homines obtenebrare.
Unde mulieres salernitane pulverem

euforbij spargentes / rosas offerunt inuenibus odorandas / et statim inci piunt sternutare /

Flammula / cum illa pe sy cauterium sunt cum allio

Piretrum. masticatum. educit fle a cerebro / Apoplatisma mirabile / Reso lue ceram cum mastice. addens ibi puluerem piretri / et staphisage / fac pill ulas / teneantur in ore / potenter fle educunt / mastitum cetera / Rd' cu iusdam sonus ire / comedisset quada die. tota nocte illa / passus est pruri tum / pisimdum /

Piper nigrum cum pulus / valet ad cancrum / in equis / si cancer est in veretro. pone pip cum piretro

Petroleon. ad passiones frias. mi rum valet /

Ruta agrestis valet ad venenum

Sulphur cum ouo sorbili datum / valet ad tussim. humidam / Si candela extinguatur / sic quod licinium / non deignatur / et sulphur ei adhibeatur / Candela iterum ignietur / et flama suam recipiunt /

Rosa rubea fumigata cum sulphure albescit / sic et capillus niger / sic et pannus /

Sinapis sinapisimus. inde fit / confert litargiacis / et stomaticis frias /

Sal gema. isti duo sales ponuntur in disibus medicantibus / De sale gema / fac ~~suppo~~ suppone l. quidnes suppones / tenens assellabit pariens

Sal armoniaci Compositores salin torum / salarmoniaci cum aceto po nunt intesta ouum / et suppositis / in aurum sum vile / faciunt illud ap parere eurisorum aurum bonum / et purum / Sal armoniacum distempra cum aqua / et inscribe in carta / et permitte litteras de siccari / deinde appone ignem / et poteris eas legere /

Incipit tabula ix

De frigidis in gradu primo

Capitulum primum

Atriplex / accacia	
~~bolus / argilla / cantab / fe au / fem~~	
~~Atriplex~~	cortana
Accacia	Ordeum
bolus	fabe iudes
Argilla	panis ~~...~~ mirtilli
Cantabe	Corrigo /
Fem at	Arendeble
Fem au	Argentum
Dggin /	cedrina ach
Cimblia	Carobe ~~...~~
Citrum	~~...~~ capna
Indi spica	cinna
Cantabre	leporina
Rebili /	Coturniad
Litargirum	pistum tantum
Se. pomorum dul.	cimety rosa /
~~fol. salic~~ folia salicis	cam / sponsa sol
Glans /	Sol. scariola /
tamarindi /	Fra sigillata /
Caro porcina	violaria /
pinguis,	~~...~~
oliua at	acetosa
pira / pira /	Se ncom
	Sem plantaginis

Commentum

Olimpria prima est de frigidis in gradu primo

Atriplex. extenuat et mun dificat / possunt ea uti sine nocum to. flamati. non / Generantur enim inde multe superfluitates / Ubi homines sunt sani / et mulieres sunt steriles quadrupedum / ~~salcutrarum~~ salcutanorum

Accacia est succus prunellarum in maturarum / agrestium

Bolus

Argilla habet virtutem stipticam /

Carabe et bernix

Erabe gummi est multum et consua tum

Carabre. et lambra. et suminum. idem sunt secundum quosdam / Alij di cunt quod non est idem sed habent eandem virtutem / sunt enim stiptica /

Sem mel. citrul. citri et cucurb cum cortice trita / sunt diuretica. sine cortice / sunt fria et humida /

Draggum
Ossa muzabol cum integula tosta et
pulverizata subtiliter valent ad pa-
nnum oculorum. et ad carnem sup-
fluam corrodendam ubicumque.
Kebli
Terra sigillata constrictiua est
Endiuia i. scariola
Epatica crispellata cum vitello
oui vel extius cataplasmata valet
epaticis
Litargirum cuius pulvis est coro si-
mus. fex est argenti vel terra ar-
gentea
Semen pomorum dulcium
Folia salicis. sunt extius frigida et
humida. interius autem calida.
sicut colocasia sic oculus populi
Glans scripta est tamarindi
oxi feniaca
Semen indi — idem
Dactili crocosi
Ordeum cum ordeo ignito co-
que ordeolum oculi et delebitur
Caro porcina porcina pinguis
Oliua acerba. Unde fit oleum
de oliuis acerbis et dicitur viride.
sic fit. tere vinam et pura liquore.
residuo sic cribell suppone oleum
de oliuis acerbis
Crassulam | Cum olo tali potes
uiridarem et | audacter in unge
Cimbalaria | frontem febricitantis
acute ad repressionem caloris febrilis
vel caloris in malis ut in aliis
Prima aqua decoctionis corium
laxat ventrem. ipsa cocta et come-
sta. stringunt idem
Ceraso mixono restaurant san-
guinem
Pira post prandium sumpta
laxant ante constipant. Vii vos
Ante cibum stringunt. si post
pira sumpta. resolvunt
Cottana est pelle facte de cottanis
et vitellis ouorum cum pulvere
scripturorum constringunt
Pernam inprimario sue ci-
gnus et f. in sc. Veris vis calida est
Fabe virides inflant et vermes
faciunt
Mixtelli. si mixtellis formatur
gallina et copulatur caro eius
constrictiua et confortatiua est
Acetum debile. nam forte est frius
Amidum fit in ipso quod sit
de medulla frumenti est calida est
Ab aqua cum contrahit proprietatem
infrigidandi fit autem sic
frumentum ponatur in aqua et
cottidie mutatur bis vel ter sed
frumentum dei ~~...~~ et aliquan-
tum de palearis ac si deberes comedi
postea colari per mantille et aq
... et quod residebit in fundo
vasis exit amid
Argentum viuum ponitur in
unguento ad scabiem
Cathimia argentea i. litargirum
Cathimea spuma dicitur. sed va-
riatur cum adiuncto ut Cathimea
auri Cathimia argenti
Caro bubulina multum confortat
rusticos. Caprina Ceruina. lepo-
rina coturnicis et piscium recentium
vel fluminalium vel marinorum
Aqua marina potest dulcorari sic.
pone eam in mature bitam terram
usque ad medietatem. suppone
vasale liquor qui per nasum
distillabit exit aqua dulcis sic
et eodem modo vinum potest acrificari
Caro piscium recentium. pisces
omnes. calidi sunt comedendi
quia sunt flatini
Oua etiam piscium. calida sunt
comedenda Ad vitrum de ouo
faciendum sic et thorazion sophisticum
Elixa oua gallinarum. comede vi-
tella. sed albumina in vase aliquo
recondita per mensem exit facta
vitrum de tali vitro. sic thopa-
sius sophisticus. Si prius cum croco
orientali vel simile i. terra sigillata
vel rubea liniatur
Myrtus. mirta constrictiua est

cathimia
et sto...
en thez
rume ...
genda

ad dissinteriam / et quemlibet alium
fluxum / Accipe gallinam et farsi
eam cottanis dixatis et bene contritis.
et abiectis interioribus / admiscendo
pulverem boli · gallorum · et parum
aluminis · ceram et nitellos / et item
gallinam assatam / comedat disin
tericus · vel quibus fluxu alio laborat /
Aliter ad idem · Cum aqua ros
vel saltem cum pluviali confice
pulverem panis assati et bis cocti
vel assi / exponendo etiam illi lac cani
gr'. si vis. / Deinde super asperge
illi coquinato in multa quantitate
pulverem margaritarum / perfo
ratarum / vel non perforatarum / vel
pulverem cristalli: si fiat fluxus
de colera rubea pessima vel eruginosa /
Cristallus enim est frenum illarum
colerarum /
Rosa est flos pulcher / et cum sponsa
dum conspicitur / Aromatica dum
odoratur / Suavis dum sentitur /
Amarella · dum gustatur / frigo
rifica / dum potatur
Rampnus · spina alba / consilia
ferrug flos / vel cima datur vulne
ribus / maculentis / de defectu vir
tis recedentibus / Vel tota die / egerunt
Sponsa solis / Cytorea · Elyotropium ·
idest / loto stariole · utere hac / labo
ranti fluxu ventris / Cytoream,
etiam super cavillam / pedis dextri
liga / iuxta carnem /
Licium pulverizatum et in vino
coctum / valet ad dolorem dentium /
et ad fissuras gingivarum /
Violaria · malua · et huiusmodi / pomi
infomentis / in acutis febribus
valet /
Herba acetosa [illegible] de cuius succo
fit siruppus / qui melius valet quam
oxizaccara / facit etiam omnia / que
oxizaccara / et in super ouidit lumb'
cos /
Oxizaccara fit de succo / malo
rum granatorum / acetosorum /
siruppus acetosus · de aceto / —

Semen citonii pone in aqua / donec
mucilago generetur et mucillago
illa / more febrientis retenta / sitim
intolerabilem compescit / Dat bu
cium prat / semen citonii / sub
lingua more retentum /
Semen plantaginis facit idem ·
et in ethicis multum valet / quia
multum humectat / aqua decoctionis
plantaginis · mirro modo sitim
sistit /

De frigidis in gradu ii° C z

Sandali / Bdellium / Solatri	Mora in mari /
Menite	Alium sussinum
Semen lactuce /	Sorbila / mespila /
Lactuca dulcis	vrina cum berbis
Flos violarum /	gipsi stoma et vt
Psillium /	plumbum
Papirus	Corallus /
pentafilon / sorba	Crisomilla
liquiricie /	Cerusa / pasta
Ematites /	Iconis / pasta
balaustia /	Afructus melo /
lapis lazuli /	Sanguis draconis /
Radix arnoglossa	
gummi arabicum	

Coniectum

Olimpia secunda / et de frigidis
in gradu secundo
Sirgium et solatrium / succus eius
in causon / et in aliis acutis / in
ventris / pulsibus · temporibus / ypo
condris / multum infrigidat /
Plagella intincta in succo eius /
et epati calefacto / supposita / refrigerat ·
Herba / comesta cum aceto / facit
idem
Menitha infonsimo et cataplastibus
facit idem /
Semen lactuce ponitur similiter
in emplastro ad provocandum sompnum ·
cum semine papaveris albi / et lacte
mulieris /
Lactuce dulcis · Nam amara talis
et / Dulcis · detur mulieri / cum lac
deficit / et habebit lac / sed non de
cum aceto /
Psillium lavetur pluries in aqua
usque ad x vel xii aquas / illa pt

in febribus acutis / ut etiam sba psillii / sed in patientibus sit d'cola (?) fetis / et in hntibus stom valde calid / cui inuenitur d'cola pessima / ut eru-
ginosa /

Campho conseruatur cum psillio /
Psilletum non detur [illegible] flaticis
ut hntibus stom frim / congelat enim humores in sto / et si forte aliquis
inpitius / dedit psillitum / ut humores in stomacho sint congelati / distempa modicum diagydii /
cum aqua cala / cola per pannum
et pyma /

Papirus est genus iunci
Medulla papiri posita in inflationem que fit in ydropico / Ubi umbilico imbibit. Si' superfluitatem illam ydropicam / Si aqua intrauit buttinas
aureum / medulla papiri intromissa
conbibit si illam

Item si misceas vinum et aqua / sit potis separare vinum ab aqua / Si medulla papiri intinctam
olo inmiseris. Idem facit spongia marina / intincta in olo / post
inmissa cipho / Ubi sit vinum et aqua /

Pentafilon valet in fluxu ventris
de causa cala / quot folia de pentafilon collegis / tot per iii dies / et sucum cum aqua sancta / Da ieiu-
mario bibere in mane /

Item collige pentafilon / cum pre-
mie / dicendo in nomine egri / coque
herbam sic collectam in olla nova / cum aqua. qua bibat patiens /
Si aqua fiat rubea / ex decoctione
tali. viuet eger. / Si vero non ru-
bent morietur /

Flos violarum Ubi fit zucarata / violarum
Nenuphar herba est / similiter iungule
caballi / in calidis causis multum valet /

Et habent stipitem perforatum / a cuius stipitate tali / sirupus sumptus ab
egro / qui per calim magis est soporifer.
et frigorifer /

Balaustia Caduca malignati
stiptica est

Radix arnoglosse a plantaginis
Ego cipho / fere omnes medicinas
laxatiuas dabat cum suco plantaginis
quia quamuis medicina laxatiua /
suffitat menibr dissolue / tamen sucus
plantaginis / constringendo suffit
eos confortare /

Galla
Mora immatura
Sorba matura
Mespila matura. quia in matura
sunt fra in gradu iii° /

Poma ut. Cortex pomi ut est e. c.
et sic. Semen cala et humida / Medulla
fri et hu. Acetum quod est in medio
frim et siccum /

Crisomila
Psica sunt fra in ii° / quare ergo
non dantur febricitantibus. quia
hunt amaritudinem quadam in cosbta
cynoni / quod est signum calitatis / et
quia sunt cathostomata

Fructus mel. citrul. cucu. et cucurb.
dentur in febribus acutis / sed cum
citrul. / cucu. et cucurb / dentur in febribus acutis / quare non datur
melo. quia est conuinbilis nate / et
cito facit cathochimia acetinum

Cucurb. in acutis febribus / assata
coniungitur aliquantulum inter manum / et residua suba intingitur in
aceto / ut agresta et sic datur ad comedendum / Si uis facere sirupum de
cucurbita. / inuolue eam pasta / [illegible]
[illegible] et coque in furno / Post abiecta pasta. exprime
bene liquorem a cucurb / et liquori
appone zuccarum / et fac sirupum /
Iste sirupus in febribus acutis.
utilissimus est /

Berberis fructus est sonorum sandalorum omnium et spodii / Est enim fri-
gorifer /

Sumac fructus est constipatiuus / Ubi
si plus eius / in coquinatis offeras /
stiptitat eas / Ierosolimitani et prouinciales mittunt hanc speciem salsamentorum /

Ematites
Lap lazuli
Gum arab
Alumen . quod reperitur in aquis
fris / frm 3 / Illud qd in venitur in
aquis calis / calidum 3 / vt in monte
gibel /
Gipsus 3 genus terre / Multum
valz in fluxibz . sumptum p os . et
cataplatum renibus / cum pulue ma
cataplas matis — rmoris / et cum stiptica / cum aceto
distemperatis /
Plumbum de quo fiunt lamine /
que in dyabete / renibus sup ligate /
prosunt /
Corallus rubens . magis est conso
latiuus / qm albus / puluis vtriusqz .
est stipticus / albus . magis compe tit
mulieribus Rubens magis viris / Si
quis patiatur de nocte / cordis tremina
tionem / et morsum / qd sepe fit ex usu
aliorum calorum / ponat Corallum
in ore / et teneat aliquantulum / et statim
liberabitur Mulier album / Vir vero
Rubeum / Inde est q hospitalarij /
et templarij / portant Corallos
ad zonas suas /
Cerusa fit de plumbo Cum succo
solat / et simul in librarum / distem
patur usam / et vnge locum exist
pilatum / et in passionibus calis
multum confert /
Planta leonis herba 3 / que in ca
taplantibus / et fomentis fris / poni
tur /
Sanguis draconis . gomus 3 re /
que valde est constitiua

De fris in gradu 3o C 3.

Virga past . plant / teaplo /
ypoqstido / magnetes
Crassula / Iusquiamus / citrina /
Vermicularis / flos et fructus
Sempuiua / cataplantibus / et
Cibalaria / herba mandgore /
Portula / spodium /
Sem psilly / Cristallus
Se vl flos / Sand 006 /
Se portul . oss

Coninum
Olimpia gal est de frigidis
in gradu iiijo /
Virga pastoris in fomentis et catapla
tibus ponitur / mulieri volenti castita
tem ... ex ea factum : compescit
libidinem / et vt dicunt / impedit
conceptionem /
Ypoquistidos . succus est e fungi ... na
scentis / ad pedem rose canine / quo
modolibet sumptum / constipat
Crassula — Iste quatuor herbe
Vermicularis — sunt sorores / et
Cimbalaria — est cimballomente /
Sempuiua — Succus earum / in
febre acuta / mitigat
feruorem / et in membris /
Portulata . non vtantur hiites stom
frm / si exercit acuitatem / vt aceto
sorum / dentes stupescant / Portu
lata masticata / soluit stuporem
Vnum Alge copho / portulacam po
nebat in dentibus . qm fla acetosum
habundabat in intestinis / dicebat
eam / q quemadmodum dentes facit de
stupescere . sic et intestina / Unum et
intestina / foras a se expellunt sup
flua / Intestina enim / q sunt ner
vosa / hunt colligantia / cum dentibus
et alijs membris supioribus / ortis a
neruis cerebri /
Semen psilly ut dictum est supius
Semen et flos nucoris
Lattuce — Et simul / tere
Portulace — et distempera / cum
Iusquiami — latte mulieris / vel cum
psilly — qd / et intinge ibi /
plagellam lineam / et circumdat
timpibus / et fronti / facit enim egrum
dormire / Holus flos nucoris odoratus .
sopit virtutem alem sensibilem / vt
in frenetics / et litargicis non
dicit odorandum /
Semen plantaginis / plantago
que nascitur in locis fris / e fra
in iiijo. illa que non nascitur i
ita fris / sed in calis locis / est frigida
in secundo /
Sandali omnes Attende / q sandli

albi sunt fri / rubei friores / citrini
frigidissimi / Argumentum huius rei
tale est / quod serpentes nimis feruide
talentes [calentes] sepius voluunt se sandalis citri-
nis / neglectis albis et rubeis / et
parthi sagittantes cum arboribus
serpentes transfigunt / et ubi serpentes
inveniunt dicunt eas esse arbores /
sandalorum citrinorum / Arbores enim
sunt valde similes /
Camphora ad provocandum sternu-
tacionem / distempera cum lacte mulieris /
vel oleo viol[aceo] / et intingatur bombicium /
in modum fimbrie sive / et in-
mittatur naribus / et provocabit
sternutacionem / in febribus acutis
de causa cal[ida] / Ubi presumitur de
causa frigida / nullo modo provocetur
sternutacio / cum camphora /
Kaufcuariis flos fructus et herba
De eo alibi /
Cicuta pone fabas in succo cicute
et fece vini / et da tales fabas co-
lumbis / et inebriabuntur / et eas vo-
lando poteris capere / si totum inti-
dendum quis sic vingat cicute
succo / minus sentiet eger /
Flos / fructus / et herba mandragore
Poma eius / tenta in zimam a
mulicre [muliere] / confortant virtutem re-
tentivam intestinas / unde confert stillis
si stillas fiat ex siccitate / Dragme
ii vel iii / mandragore / et appellate fa-
ciunt idem / Oleum mandra-
goratum / fit sic / lava oleum oliva-
rum sive maturarum / quod olim vide
appellatur / Cum hec lotum fuit /
in duplici vase pone herbas fras
vel crassulam / vermicularem /
Cimbalariam / semperuiuam / et
poma mandragore / vel flores / vel
saltem ipsam herbam / et fac bullire
deinde exprime omnia fortiter / et erit
oleum mandragoratum / Raro ute-
batur Magister Nicolaus sic in febribus
acutis / tangendo tempora / pulsus
et ypocondria /
Spodium / fit de rasura harundinum
radinibus [marg.: radmba Garadd...]
ebustis [deleted] de quibus
Sarraceni faciunt lanceas / Spo-
dium sophisticatum / fit de ebore com-
busto / vel osse canis combusto /
Spodium adiunctum mulsa
de sirupo viol[aceo] / facto / multum
infrigidat et humectat sic ethicos
et his /
Magnetes pulverizatus et in multa
quantitate mixtus / cum aplitoni po-
natur in ore vasis sic quod fundo
sunt aque alique / que cum aqua
virtute magnetis effundentur / et
aves apliton infingentur / Ma-
gnes in aliqua sui parte / habet virtute
attractiva / in aliqua non / parte
quo non attrahit ferrum / frangatur
attrahit / calida est / Omnis enim
virtus attractiva / fit per calitatem
Unde quod / cum magnes sit lapis pregnans
sit non [?]ecerium / lapis pregnans est
infra / quem alius lap[is] vacillando [marg.: vacillat]
interius reperitur / Mulieres salinitate
timentes de aborsu / lapidem p[re]-
gnantem habent secum / si illum
non possunt habere / lapidem quen-
dam porosum / loco eius habent /
quoddam os / scilicet spongiosum / quod
in capite asini invenitur / et sic
preservantur ne aborciant /
Cristallus / si mulier aliquas amit-
tit lac / propter febrem / terat cristallum
et distemperet cum aqua / et bibat
et recuperabit lac / Item si pinuludos [?]
aliquis febriens qui non possunt
medicinam accipere / tere cristallum
subtiliter et distempera cum aqua
et potet mulier / et lac inde frigore[sc]et /
et febrilem discrasiam puer temperet /

De friis in gradu iiii / C. x

Semen iusquiami
Spinus nig[ra]
Opium [deleted] v[el] 493
Cicuta / melo
Palest

Nix
glacies /
herba
rubes

Corrnctum [Contentum?]:

Colimpina quarta de frigid[itate]
in gradu quarto etc:

Semen iusquiami quia herba est in iiii°

[margin: opie] Sling(ia) opii / vel trium(?) / thebaicum et tecken(se) / Nam opium miconis. frigidum est in iiii° / si male iuo operari / cum opio / minus male operari te doceo. Accipe ergo opium / et pone in panno / ac consuta / et exprime pannum cum opio in aqua / ut magis mansificet / vel in vino / ut non tantum noceat / Cum lacte mulieris / vel amygdalorum distemperatum opium / et peciam intinctam pone sub gula / et induce sompnus. Unde quidam sunt / qui ita sciunt venas illas comprimere que sunt sub gula / quod statim sompnum inducunt /

Tuthia alba. Genus est lapidis / hec valet in ferruoribus / et ruboribus oculorum / cum aqua ros(arum) / vel salte aqua simplici distemperata. Est et alia tuthia rubea / que valet ad maculam / et pannum oculorum / Est et tuthia nigra / qua tingunt oculi /

Melo palestinus. Genera melonum sunt / est melo / quem salernitani dicunt farinatus / eo quod labra comedentium quasi farina videntur aspergi / et huius succus / multum valet / ad herpetem / cancros / et herpetem granulosum. Audeam enim granula nascuntur in corpore / que dicuntur de sudatio / si ergo corpus ille / cum hoc succo ungatur / vel etiam cum tota substantia / bene fricetur in balneis / confert. Est et alius melo / qui dicitur duratinus [margin: duratinus]. Isti duo habent semina alba. Est et tercius qui dicitur palestinus idem est sarracenus / et habet semina nigra / De succo melonis cum succo crassule / et viniculare cimbalarie. Componitur sirupus factus / miro modo est frigorifer /

Nux

Blates hec duo / scilicet totum amnium / artificiale / conficiuntur in palea / bolo romano. Dulites

ponunt medium mulis / vel glaciei / in ferrore / in vino scilicet in aqua et bibunt /

Herba rubens in mine nascitur de succo eius fit sirupus. Qui sirupus rubens appellatur / datur in causone et huiusmodi. Membra enim succensa refrigerat. Sunt et herbe mortifere / et nephande / quas hic apponere nolumus / ne inde mali grandis / causam / aliis prebere videamur /

Tabula decima de humido in gradu primo. Capitulum primum

Amygdale dulces	Malue
Argentum	Flos amygdali
Anates / anseres /	Ligna aloes
Altago / altea /	Ebenum arab(icum)
Uva matura /	Argentum vivum dicitur
Zedoarii /	ph(ilosophorum) fuit
Borago /	~~[struck]~~ badamis
Bdellium	Iuiube
Caro pullorum ar... /	Nux indica
Canna mellis /	Noua mora /
Cit(rulus) al...	Matura
~~[struck]~~ caro / [margin: cotur(nicum)]	Pastinaca
Pistacia recentia /	Pruna matura
Fasiani	Piper longum
Dragagantum /	Plumbum
Enula flos	Caro struthionis
Fabe altee /	

Comentum

Olimpna primalis de humidis in gradu primo /

Amygdale dulces

Argentum vivum fuit apud argentum

Anates

Anseres

Altago avis est similis pice avati que tetello dicitur / salernitani /

Altea

Borago

Bdellium. Bdellium est quod constringit nimis. Quamvis sit humidum

Uve mature. Experimentum ad fistulam / et ad bonum malum quod vulgariter dicitur beron / Uvam inter manus expressam / loco dolenti / cum tota substantia / suppone

Postea coq̄ in aqua titimallū
et cum aqua illa laua membrū
paciens / et titimallum aliquātulū
conquassatum / deinde ī catapla
sat sic cottidie / p⁹ d' vna / post de
titimallo / abiecta rasta (vasa) vne / et
non tangat locum / panno
lineus /

Zinzib. Antiballomenia sunt /
Zedoariū. Zedoarium valz ad
dolorem stomachi de frāte / ut
zinzib / De zinzibē fit dentifri
cium / piterde nucem et pulueriza
et admisce / puluerem zinzibris cina
moi et piperis / et frica dentes /

Caro poni cum se confrictes / int
manus / mundificantur /

Citer album. Experimentum ad q̄r
tanam / patiens ieiunet / tota die
et vigilet tota nocte sequenti / in
mane comedat Citer album / cor
tum sanis / et bibat vinum forte /
deinde dormiat

Caro cotinas et pistum rcentū
cad rfasiam / Draggin
2 flos enule /
2 flos fabe
2 flos althee
Amigdal /
Aalue /
Ligna aues liba z
Gūmi arab
Ladanū
Lumbe
Nux indica
Mora noua
Pastinaca ma
Pira matura
Piplon
Plumb

Caro strucionis G tetā seq̄ntia /
2 flos maluisque in multa q̄nte
reperitur / teophinopoli · v · a velate · q̄
ē polis · i · ciuitas sancti teopiam
Mora matura De moris ma sil
bachi et rubi dictū · non red
si / De folijs sicomori · i · celsi nu
triuntur vermes / qui faciunt

sericum Vermes illi / in folliculis
suis · faciunt oua sua / et in modū
seminum milij · Hec oua nis
glutita / cum ouo sorbili / gallina
ceo / grauant lumbos in stomacho
et intestinis /

De humid' in gradu ij° C z ·

Psillium / porri · Spagus
atriplex / lattu · Se atopo /
sisimg / et se coz · Dactili / casa
melo / cuc̄ · Nuces q̄nes /
Fasceoli / · Cicer / cit̄ /
brasisca / · morū / il porri /
menif / · Lolium
malua / psica / · Se bombacis
Crisomila / · Lomes terre /
Dactily / · masti dicuntur /

Comentum

Olimpna secunda / est d' humid'
in gradu secundo /

Psillium
Portulaca
Atriplex
Malua
Lactuca q̄ dat lac
lactucella agrestis Hec comesta et
ut cataplāta · valet contra vene
num calida et siccum Argumenty
huius rei / q̄ mustela puncta / a
serpente / comedit lactucellam · et
ita fortius insurgit / con̄ serpente

Cardundi
Ebulus cataplātus loco morsus /
valz contra venenum / Mulieres
salutane pro die tercium / in sex
tilo primo / comedunt lactucella /
a cardundos / et in esula / non
siccabunt / neque sicient ultra debitū /
Malua siccus malue in mictus /
tutus sit con̄ morsum apium /
Bisanius et semen eorum
Bisanius media producta · semē
ē quod panormis inuenitur
Bisanius media correpta ē ofe
ctio quedam / que fit de melle in
modum pendiaru / De virtu
tibus horum / dictum est supra /
Dactili / illi qui maturant /

in arbore sunt humidiores. que vero sine arbore sunt humidi in ii°.
Nuces grinues an sunt recentes
Fasceoli in flatum sunt
Polium quidam dicunt quod sit zizania, alii quod non, sed quicumque sit, humiditate sua oppilando meatus spirituales hominem inebriat, et eos dormire facit.
Brusci
Sparagus non dicitur de herba, sed de radice, sed de turionibus comeduntur, sic accipe turiones illos teneros, pone aliquantulum super prunas, et comede cum sale. Aliter extremitates brusci et sparagi elixa et aqua proiecta frige cum axungia et vitello, adde ibi modicum mellis cum vino, et comede.
Semen citonii vel pomi. hec semina in sacculo posita et in aqua missa faciunt mussillaginem, et cum mussillaginare ceperint ponantur sub lingua laborantis acuta, valet contra sitim.
Semina bombacis excorticata et trita et mixta cum pultibus factis de furmento vel de farina ordei, multum valent ptisicis, et ad consolidationem pulmonis, et ad pectus leniendum et humectandum. Pax bis stati ..stant hec semina in missa electuaria. ut dyadragantum, diapendion, et similibus aliis.

De humidis in gradu iii. C. 3

Semen pepones al et in... Cepa r dulc
... se psillii flos mal.
Olimpia tertia est de humidis in gradu iii°.
Semen papaveris nigri nos decet per os. Exterius cum appositum aufert sensibilitatem. Si cum pisciano et aliis teratur et cataplecetur loco cauterizando vel ...frichizando.
Ceparum dulcium. Cepa involuta pasta vel sub cinere calido posita simpliciter et cocta valet ad maturandum apostema.

Per os si capiatur, lenit pectus.
Semen psillii quanto recentius tanto humidius.
Semen papaveris albi
Flos violarum

De humidis in gradu iiii. C. 4

Olimpia quarta est de humidis in gradu 4°.
Argentum vivum ab auctoribus habetur quod solum argentum vivum sit humidum in gradu quarto, coniecturaliter tamen (dico glimaces) ~~...~~ esse humidos in iiii° et proprie illos qui in locis humidis inveniuntur, ut herbis humidis, ut malva et talibus. Valent enim miro modo limaces cum testis contrite ad maturandum apostema, et mollificandum. valent dilatationi (dyaltea) et valent contra consumptionem humiditatis radicalis. Sarraceni comedunt eos in hispania et valent eis velud ad restaurandum humiditatem.
Ego Magister bernardus provincialis stephano ... arelate. Vidi saracenos comedentes limaces et valebant eis dicta dyadragantum et diapendion ad restaurationem humiditatis.
Vidi et audivi a magistro salerno expertum ad fistulam. impone (imple) ollam limacibus sine aqua et pone ad ignem, et tunc ignis consurget spuma quedam mollis. tolle eam et sicca pulveriza, pulverem illum pone in fistula cum tuello, et sanabitur optimum 3.

Tabula xi. De siccis in gradu primo. Capitulum primum

Sicados	Sarcocolla
Caul. raro	Acetum debile
~~...~~	Bolus armenia
~~Capi...~~	Recens apium
Fenuclus flos	Cimolea
Mastice	Caro caprina
Crocus, sentalie	Argilli
Rad. yreos	~~...~~ bovina
Succus porrorum	leporina
Folia lilii	~~...~~
Cyreab expr.	...
nt	

~~[illegible]~~.
Nux indica
Vetus
Tamarindi
Uve passe
Carice sicce
Olive in maturitate
Iuiencia
bacce lauri
Avellane sicce
Fabe et nigre
Cucube. card
Recens grana et

Dorsina passedra
~~asina asine~~
turturis
perdices
pavonis
palumbus
silvestris

Contrarium:

Olumpna vina sunt de
siccis in gradu vino
Oriados herba est que assimila-
tur absinthio. Valet infirmus qui ma-
trix est nimis relaxata ex humiditate
unde conceptus impeditur.
Caulis. Ius caulium cum et sic et
laxativum Herba. stiptica. Cau-
les veteres coquitur in vino vel
in aqua salmatina et fomentum
unde prius si non possunt bu-
munge.
Feniculus melius est cum admix-
tum cum apio vel malva vel aliis
herbis. turiones feniculi valent
turiones bruscus et sparagi flos
masticis.
Croci. Crocus orientalis in unsell
potius. letificat hominem. Unde
quidam medici dicunt eadem dicit.
Dette caput et comede crocum
Fructus porcorum cum intrinsecis et
eius semen generat lumbricos.
Folia lilii maturativa sunt.
Mirabol ortis pro citrinos
Nux indica vetus
Uve passe mundificative et leni-
tive sunt specialiter
Carice sicus sicce idem
Bacce lauri
Olive in maturitate
Avellane sicce
Fabe sicce. Fabe sicce fresse p[illegible]-
dum. per alta ponatur super vena
ruptam et cessabit sanguis

Cicer nigrum. album mixtum
est Russum potius diureticum. Vi-
nis eius dari potest in opilationem epatis
extra frigida. Herba cruda comesta facit
os fetere.
Acetum debile
Acacia recens
Cimolea
bolus
Argilla Her ita cum ballomencia
sunt et valent ad fluxum ventris
et quibus alium et intus et extus.
Possunt cum bene dari cum ovo vel cum
aqua rosarum vel alia. Constringunt enim
multum quocumque modo sumpta
sint. et ideo fit pulvis de spodio a.i. gbusto
Caro capina. bovina. Combure
cornu bovis et pulveriza. pulvis iste
multum constringit quocumque modo
sumptus. Idem facit pulvis de ster-
core asini combusti.
Carnelina cervina. Intorde cu-
tur quoddam os pulvis eius datus
contra attionem aufert cum
Passerina. passeres comestio
sunt palmaris et valent guttosis.
Sed quantum novum est tantum invat
notitia
Turturis. pone turture unum
in ollam et opi oe olle. dimitte
in furno stare. Dont turtur car-
bonestat. Carbonem illum pul-
veriza et pulvis illo quolibet modo
utere. Cum quibus fluxum ventris
Perdices veteres
Pavonis. Caro que assatur est val-
de aromatica sed est valde indigestibilis
glut Vel aliud Crudum pavonem
in balnea portat.
Palumbi silvestris. Palumbes
silvatice sunt sicce. Columbe
vero humide

De siccis in gradu ii° C 2

Nomu
Affodilli
Anetum
Centauree
Canud'arna

Vestatorum
Acetum ponit
Cottana syra
Castanee solus
Balusparium

Alumis / allia /
Canib' tepulariu
Caprio /
Coriandrum /
Centaurea
Cathapucia /
Ciperus / Lauro
Eupatorium
Flos ro.
Croci /
Cotile
Cuminum
Glandes
Mirab' ci' /
Nux indica
Nasti /
Fisticu /
Morafura /
Sorba /
Mespila /
Cortex /
Corallus
Pisces salsi /
Mirti uerus /
Aristole uerus
Papireus /
Permfilon /
Spica utraque
Semen apij /
Plantag' et folij
Porci plange
Menta / Ciperu /
Bacu' ...
Citri / Cur. /
Semen oliue /
Radix apij /
Ren maligna

Rasi orobi
Blis mireralli
Aloes hari /
Mastix cyrca /
Armoniacu
Lutes /
Pix /
Raphanus /
Asari / sylle /
Pionie
Virga pastoris /
Agarici /
Polipodij /
Reubarb' /
Ligni aloes /
Xilob' et ebenus /
Cinamomum
Sand' omnes /
Cauru mid'
Tamari ... risi
Orobi folia /
Salic / mirti /
Serpentarie /
Tanu / vu
Coloquint'
Sigia /
Galbanum
Lacta balsami
...a clauu ... albu
Cinanites
Cerusa /
Capsilm
Lapi lazuli /
Margarita

Contrarium

Olimpia secunda / est de sitio / in gradu 2o / Amomum quod valet ad soluendam crapulam / et ebrietate / Amigdale amare. De latte ha-rum et semine papaueris albi / vel lattuce / vel portulace / fit plagella soporifera / Acantum a. semen urtice / cum quo lindra pr actu / Mgr nicholaus ... bene-dictam / cum ... / et semine

Lappe inuise /
Turbith / Sunt tyriaca
Hermodactuli / rastrictoriu / eius
Allia / s. retentia. cui alliorum /
fugat serpentes / ut tyriaca veneri /
Dauib' supposita. fac mulieres
spermanzare /
Tapsilla rubea Ego mgr bernar-dus / cum essem cum quodam con-stabulario / laborante dolore auris / in-modo / ut tota die et nocte acclama-ret / Mgr. quid faciam / tande
pg multa adiutoria / accepi hysclos
teuos / distempraui cum oleo grami
et illud posui in grana trinita tepe /
et feci bullie sup prunas / et lana
pinnulam / que inuenitur in aure /
cuidam pisas / cum illa isti misi
oleum per auris dolentis / qui calida
pau potiut et gratia dei libanio est
Coriandrum de a toxio / ...
cum sub toxco homis / si fiat d' tali
dicitate / nimio modo attenuat /
Ciperus. tingit urinam /
Contile infomentis ponitur
Eupatorium
Saluia agrestis / et pr poni pro eo flos
saluie domestice /
Flos rosarum siruppis factus de
ros / recentibus / laxatiuus / De siccis
constrictiuus /
Croci orientis / in vomitibus poni-
Bulbi caruini et cepe canine
Panax herba est / de cuius succo fit
opoponatico /
Ramps et alia spina / gstitu ...
Papireus multum valet / ad extra-
hendum / aquam d' aure / Cum
papiro ut dicitur / separatur vinum
ab aqua / Et cum spongia / et oleo
sufficienter infusa /
Spica celtica
Spica nardi. non est bona in pig-
mentis / est enim multum di-
retica / In facit qui sanguinem
iunge / vel extrcare /
Semen apij. epilenti et pregnantes /
caueant si' ab esu apij /

Trifolii diureticum est /
Anetum i. quietum / ab anesi quod
i. quies ventositatem enim ex
terminando / auctum facit anes / i.
quietem /
Pavia diureticum est /
Fisimbrium : facit idem
Ozimi / semen basiliconis
Planta basiliconis in aqua posita
in pelui / ita bene crescit / ac si esset
in terra / basilicon odoratum / facit
caput dolere
Variole. de semine intellige
Citruli | De seminibus non exco
Meli | rticatis dicitur / Vnde non
Cucu | excorticata / sunt diu
Cucurb | retica Excorticata vero
sunt molliativa / et valent in passi
onibus spiritualium /
Radix mali granati In malo granato
concauato / positis pulueribus gariofili /
Cinamomi / et silium / cocto et ex
presso / fit sirupus ad dissinteritos /
Ebenus est arbor / est quod nullus gene
rat ardo / Vnde quidam decetatores
sophisticant cum ebeno / Ponendum
enim lignum ebeninum in igne
non ardescit sicut neque crux domina /
Cinamonium dicitur quod habet subtile
corticem / et melius est / Cinamomum
quod habet corticem grossum /
Gariophili quidam probant eos
in sapore / Quidam cum vng
ue impresso / si fructuositas quedam e
manavit / dicunt ipsos bonos / Des
melius est ut gariophilos in palma
ponas / et post vehementer frica
manibus / si ex tali frictione / sen
sis odoris fragrantia / boni sunt /
Thus . thuris idem sunt genera /
Transglutita in mane in more
pillarum / incidunt fla stomachi /
Manus i. minutum olibanum pro
ingrossari sit / Manum in vase
duplici liquefac / liquefactum
super tabulam perforatam / minu
tatim / ad modum granorum
thuris / infunde et erit thus /

grossum /
Folia salicis . intus habent siccitatem /
extrinsecus humiditatem / Vnde cum egrotis
ponuntur / Idem est in colocasia
Mirtus frutex et arbor est / et dicitur odorifera
gratissima / propter aromaticitatem / et
coriditatem foliorum /
Folia lauri . ros marinus . et Oli
banum / bulliant in vino . fumi
gium illud / miro modo confortat
cerebrum / In foliis lauri . sophistica
gariophili
Cene / ceni genus est terra / de qua
fiunt vasa / que ferro resistunt /
Est etiam sene herba / purgans
medicina / que sophisticatur cum foliis
geneste /
Olive Mulieres salernitane .
faciunt fumigium / de foliis olive
in paralisi et oppilatione cerebri /
Folia olive nec dentes masticata /
valent ad cancrenas oris /
Glandes stiptice sunt / ciborum et
confortativum / Salernitani coquunt
Columbas / cum glandibus quas
comedunt / Deinde extrahunt
glandes / de stomacho et comedunt
Vnde vtique columbas multum con
fortatur /
Mirabolani citrini . Notandum quod ne
que sirupus . acetosus / neque tamarindi . Neque mirabolani citrini / Dan
di sunt in apostematibus spiritualium / cum
febribus / Neque in apostematibus interiorum
ut epatis et ypocondriorum / Cophon
dedit / sirupum acetosum / cum
ptisano sub cum annulo /
Nux muscata . multum confortat /
Nates i. flos nucis muscate /
et plus pomi / quam nux muscata /
Magis confortat / Minus dein
quam plus denuntiatur / Si quis in
mane comedat / parum de nate /
et bibat parum de bono vino / non
fetebit os eius / in die illa
Fistici fructus sunt / qui libidinem
incitant /
Mespila

manus i. minutum ...
oliba i. grossum ...

pus

Mora | hec quattuor cum album
Sorba | sumpta constipant /
Pira | post laxant /
Cortex
Citrium
Pomi cit
Castanee cocte sunt ca. et hu-
mide fri. et sicce
Lolliulus[?] zizania | Meretrices sub-
fumigant se lollo / ne concipiat /
lolio
Grossitie etiam subest / opilantur
meatus cerebri / unde facit hominem
dormire /
Milium | hec duo . constrictiva
Panicum | sunt | Unde valet in
fluxibus /
Lupinus . lumbricos necat
Riçi multum impinguat
Orobium dicunt quidam / quod
sunt pisa | Credendum quod non .
sed pisum est cibus boum / Oro-
bus boum / unde ysaac in ~~dietis~~ diet /
particularibus et universalibus / videmus nunc
quamvis dictum esse cibum passerum /
elleborum continentium | Orobum
boum sine nocumento comedunt /
Orobum est genus leguminis
quod provinciale dicitur ers . et bovices
debiles utuntur eo in hyeme | Ani-
mus tyriaca / que sit salex falsa
est . quia mea non ponunt orobum /
cum non habeant /
[?]odium
Rose
Sandali dr. / sese concomitantur
Myrtilli stiptica sunt
Aloe distempa cum aqua frigida /
et unge locum / ipsa enim cicatrizare /
Licium . oculus lucidus /
Vinum aromaticum / durectanum[?]
Mirra
Mastix | stiptica sunt /
Armoniacum quolibet modo sumptum /
lenit spiritualia / Et hec subaudi / dicta-
dantem / gytom[?] /
Compositio enim sicca est . et substantia
humida / 1
Armoniacum

Opopanacum
Galbanum | hec antiballomene
Serapinum | vicem sit /
Psidia . fex est storacis calamite .
si frangatur stabiosis cum ea in
balneo: prodest / pulverizata de super /
Pix similiter valet ad exitum ani /
Lacca gummi est stiptica
Cerusa constrictiva est /
Mel non clarum et album . casta-
neum dicitur /
Emathites . lapis sanguinis dicitur /
Gipsum unde valet ponitur in
emplastris ad constringendum /
Litargirum . consolidativum est /
Lateres intellige qui in ripa maris
inveniuntur / et lateres quidem est
pulverizent pulvis eorum est con-
strictivus / et desiccativus | Lateres can-
dentes in oleo communi extinguere pluries
usque dum oleum videatur nigrescere
et quam consumptum / Oleum hoc
mirabiliter valet ad guttam / de ca-
lida / et precipue in unctum /
Mustus cum pane asso / et sang-
guine hircino / sophisticatur musco /

De simplicibus in gradu tertio
Capitulum / tertium /

Apium / apium asa /	Pulegium
Bacca lauri /	Pliveum / polium
Calamintum /	Ruta . domestica
Camepitis	Raphanus /
Cardamo /	Siseleos /
Carui /	Sansucus /
Ciminum /	Sal nitrum / Asfaltum /
Epithim /	Serpentaria /
Lambusce[?] /	Staphisagria / sumach
Flos . sambuci	Scamo /
Cutu[?] agnus /	Serapinum
Capparis /	Spodium /
Galla / galanga /	Sal gemma /
Genciana /	Rad. diptami
Ypericon /	Allium utrumque /
Ypoquistidos	Asphaltum
Ysopus /	Urtica / Menta /
Anemones /	Urticam vite
Nigella	Castoreum
Origanum /	Coronnum:[?]

Ol[impia] Olimpia terra est de
sicitas in gradu tercio
Asa fetida. her dio in
[serapinum] subfumigio
tere[bentina] valent et ponuntur prope
nucem
Bacca lauri. calefacit stomachum
Calamintum in respell vel somnus
valet in causa frigida
Camedreos } per se ne ponunt
Camepitheos }
Ciminum dissoluat
Cardamomum multum confortat
stomachum
Euforbium facit abstenuitare
Epithimum bonum est quod in pruna invenitur salernitani ponunt
pro eo cuscute
Flores lambrusce in vino positi
tempore vindemiarum reddunt
vinis aromaticum
Flos sambuci distemperatus cum
aqua provocat vomitum quod
hi comedunt in respell
Cucumer agrestis. Vomitum provocat
et plectoriam simul cum ex
tenuat
Capparis splenaticis confert Experimentum ad splenem [malva] vel
altheam et virgam pone in aqua
et aque Inde fomenta splene per
unge cum dialthea et agrippa De-
inde imple sacculum sedimine
mole fabri que invenitur in vase
in quo est aqua qua utitur mola
Illud calefac et calefactum super sple-
nem pone Postea sanguisugas
vel ventosas ad ultimum apliccon
Quedam domina liberavit sic
omnes spleneticos
Lentiscus loco masticis ponitur
Galla constrictiva est
Galanga in ore tenta desiccat
flegma superfluum
Genciana lumbricos occidit
Ysopus lenit pectus
Ipericon confert.
Simpton pulmonaria epatica
Ysopum radix
Yreos
Semen lactuce
Rapanus albi
Bombax
Citrulus
Mel.
Citru
Cucurbita bulli magnum. Et in
colatura posito sucro fac sirupum
Sed notandum quod semina frigida debi-
tum excorticari qua sine cortice
sunt lenitiva pectoris et thoracis
Lini cortice sunt diuretica
Ypericon diureticum
Ypoquistidos constrictivum
Nigella
Git. data in potu partum accelerat
Origanum
Pulegium
Polium contra causas frigidas
Papaver et maurelium cum porro
antiballomena sunt
Diaspermum valet ad calefaciendum
de flate
Diseleos extenuat ventositatem
Dansucus et maiorana ad con
fortandum valet
Diamargariton
Galerius
Staphisagria trita et sub lingua astur
tionis posita quod ponit flegma a capite
gravato a flate
Sumac constrictivum
Urtica cataplasmata renibus et pruni
magis valent ad excitandum libi
dinem sicut dyasatyrion
Vitro desiccativum
Aspaltum in fumigio capitis
quod oppilat cerebrum ab humore flegmatico
oppilatum
Mumia consolidativa est membrorum
intriorum cum ovo sor
bili data sacellanis cum harena
cum ovo sorbili confert
De Sitis in gradu quarto
Capitulum quartum

Antimoniu(m) /	Pix pinguis (*gloss:* gre(ca))
Anacardi /	Ruta agr(estis)
Calx / Ersiscum	[struck] (*gloss:* Sal capp...)
Flos eris /	Sal aromaticum
Castoreum	mar(inum) / Sulph(ur) (*gloss:* vivum)
Epar(?)	Euruca
Petroleon	Turbiscum(?)
Piretru(m) /	

Comentum

Columpna quarta est de
siccis in gradu quarto
Antimoniu(m) / sumptum
cum ovo sorbili / valet ad tussim
Calx · flos eris / Ersiscum // hec ita sunt clara / leuco flatias / si caute /
Anacardi non dentur per se /
Castoreum suco in certis naribus
valent / pillas diacastoreas /
Salarmoniacum / cum quo aurum
clarificatur /
Sulphur ex fumo cuius panni
dealbantur / bis glutinum / cum
ovo · datur / de psilium / de flatis
super habundancia / impulmon(is) /

Tabula xii De valentibus contra
venenum / Cam primum /

Herba palisis	Menta
Vincetoxicum	Lactucella
Enula (*corr.*) raphanis	Ocolus / ruta
Raptamonus(?)	agrest(is)
Catariacum	Allium / [struck] (*gloss:* scordion)
Aristol(ogia) lo(nga) et ro(tunda)	Tirleum(?)
Genciana	Gith(?) axeppes(?)
Pionia	Columbina
	Caro tyri /

Comentum :

Tabula ultima / que co-
tinet columpnas · iij · que etiam
sunt valitura contra vene-
num · In medicina / ex hijs herb(is)
et ceteris inter / ultra / et citra / [struck] (*gloss:* plecti)
et docte confecta / secundum quod docet
magister salernus primaria / sui effi-
cacia / g(...) tyriaca / meruit
appellari / vel athanasia immortal(is) ·
quia valet contra mortem / Et sunt
a quibus opiata / precedunt sola

requirentur / Si vero non habeas opiatas /
operare cum solis herbis / Dando ad
in tristitia spell(?) / vel in vino / vel quibus
modo primum sumpsit et cum viri gravis te / (*margin:* et aqua una quam alia /)
et valebunt tyriaca / et qualibet alia
opiatam / si sub locum non sunt · noli
herbas illas cataplasmare / Herbe iste sunt
herba palisis i(d est) primula veris [struck]
scilicet herba sancti petri / Peralisis dicitur
quia valet ad peralisim / quibus
modo sumpta / et adiutore expri-
sione / ubi cathaplasmata /
Vincetoxicum
katanatum et vermicium combustum /
fugat omnia venenosa / si domus
inde subfumigetur /
Rafinum(?) etiam data in potu · occidit
lumbricos /
Aristologia longa et rotunda · pulvis
utriusque · consolidat / carnes putre-
factas gignit /
Genciana valet ad vermes ubi
cumque sint /
Pionia collo suspensa / valet epilenticis /
Menta cum allio trita / et cataplasmata
et postea recepta / similiter valet contra
venenum / Magister salernus (...) liberat
multos a morsu tarente · Alii (... correcta)
sedes a tarenta / ponit in lecto in
loco publico / ut omnes transeuntes
moveat illum · et cum ceterosimum(?)
dedit ictum / deponatur · et erit
liberatus /
Nephanius archiepiscopus / dabat menta
cum aceto / contra lumbricos /
Probus tigris nisi ponatur
in tyriacam / fla(...) 3(?) (...)
Allium agreste · i(d est) scordeon plus
valet contra venenum / quam domesti-
cum /
Lanceola · i(d est) lingua avis / vel lanceo-
lata / scilicet species plantaginis / cuius
sunt virtutes / scutellare cum tyrac-
na datur / succus lanceole / vel
lanceolate · consolidat vulnera inte-
riora /
Lactucella herba est / ad quam
mustela morsa / a serpente refugit

et ad luctam contra serpentem/ tuta
redit. si tyriaca bona detur galline
illam occidit/ galli omni tyriaca ve
nenosa est. sed si statim post datam ty
riacam dederis eo sucum lactucelle/
liberabitur/ quoniam cum desiccat ty-
riaca tantum humectat lactucella/
Vnde mulieribus consumptis post fe
brem multum confert/
Ruta occidit basiliscum/ sicut alibi dix
imus/
Corallus albus et rubeus si portetur
in collo/ portans non mordebitur
a serpente/ sed melius est si pulvis
eius bibatur. quia qui bibit. tutus
est inter serpentes/ Pulvis coralli
consolidativus est. Vnde valet dissinterie
ad hemias et hemoi/
Vitreolum ita acuit tyriacam
sicut dyagridium exempli gratia vel aliud
laxativum/ solum etiam vulneri
appositum/ sanat/ vel cum qualibet
pectoracium liberarum/ apponatur
Vitreolum valet contra venenum
quia omnem venenositatem ex
trahit ad cutem/ Vitreolum super
omnia stringit. Vnde dissinteriis va
let datum/ quibus modo/ Vitreolum
apostematibus lateribus suppositum/
cum armoniaco vel aliquo adherente
vel saltem cum visco quercino.
trahit exterius ab intus/ Notandum
quod vitreolum debet comburi/ in tegula.
si fiunt parsides terrestres/ cum
vitreolo et albumine ovi/ et eas in
fornace decoque/ contrahunt inde
colorem/
Gummi arabicum valet ad ragadias
gingivarum et labiorum/ positum in
vino dulci et mucillagine sicut
pulverizatum et appositum/ par bu
ticum prestat/ si prius in tegula
torreatur/
Pedes columbinus liberat que vulneribus
venenatis mire mundificat. et
super cataplata/ Item terra bu cum
herba herpetem/ cingulum a dextra
~~adextra~~/ impetiginem/ et statim

evanescit/ Item terra unde cinerum
sanant/ et statim pustulabitur
Item in oleo gemini bene mundo
coque pedem columbinum/ bene re
novando ipsam herbam/ usque dum
bene rubescat/ et est oleum mustelinum
sophisticum/
Caro tyri serpentis vel marini/
cataplata/ loco morso/ per os etiam
recepta/ fugat venenum/ si non habes
carnes tyrorum/ pone in trociscos
de tyro/ distemperatos cum vino/ sed
si non trociscos habes/ recipiantur per os
vel cataplentur pisces illi/ qui dicuntur
castaldelli/ similes sunt piscibus
acubus/ sed non sumantur in nulla
quantitate/ sunt enim calidissimi/
Herba cicer. cum quondam fugaret
serpentem/ ad herbam ciceris/ prius per
misit se occidi/ quam intraret
Argumentum huius rei est. Sybila forа
men latebre serpentis cum herba ciceris
prius permittet se mori/ quam pro
cedat/
De valentibus contra venenum C. v.
Gallina fissa/ [illegible] Tapsa barbassi
Gallus vel pulli/ ypyron/
Columbini similiter Euforbium
Fissi pudices ~~[illegible]~~ Cardamomum
Galline vive ~~[illegible]~~
Ciclamen pix liquida
Commentum:
Ce Sumpma secunda similiter
est de valentibus contra venenum
Gallina viva fissa per medium/
vel spinam absectis intestinis/
Vel gallus vel pulli columbini/
similiter fissi/ super locum venena
tum apponantur/ Huius rei argumen
tum est. quod si aliquis pectorum ponat
super herpetem estiomenum/ quod
a quibusdam lupus dicitur/ loco rubra
patientis consumitur/ ~~et~~/ habent
enim animalia hec virtutem attra
hendi venenum ab invalido/ dicuntur
autem valere/ ~~[illegible]~~ contra venenum vel
quia extrinsecus attrahunt illam calorem
venenositatis vel quia confortant calorem/

naturalem qui confortatus foras
eius expellit venenum. Calitas
enim qualitas vivificativa est
frigiditas mortificativa. Magistri
salernitani attingerunt sine se
in motum extasi in infimo sta
bili possint usque ad gulam. Et sic
redire anime si posuissent eum
in ventre alicuius alis ut thaurii
vel equi vel huius similiter liberari.
Ex hiis enim appositionibus confor
tatur calor [struck] naturalis qui quasi sopi
tus seu mortuus erat. Item
pudibus caulis galline vive
ponatur super morsum spermato
et si quod vestigium [struck] veneni
remaneat scilicet lividitas vel viri
ditas post unam gallinam alia
ponatur donec dolor et calor recedat
et tumor removeatur. Item si
quis mordeatur a cane rabido
statim ponantur super locum mor
sum pili canis rabidi vel canis
rabidus fissus per medium cataplasmetur
vel aliquod membrum eius.
Item si mordeatur a serpente
pone super locum morsum serpen
tem qui momordit scissum per me
dium abscisis capite et cauda.
Notandum quod serpentes et canes habent
venenum in lingua. Unde abstracta
lingua sine nocumento possunt te
neri. Item notandum quod hec adiu
toria valent dum recentia sunt
recentia preterea valent.
Ciclamen. Succus ciclaminis in
iectus naribus purgat cerebrum
a flate. Ciclamen radix fecosis et
ad quoslibet humores purgandos
sumptum etiam in espett. Item
calefacit et confortat et omnem
ventositatem educit.
Ypericon sicut rustici qui volunt
castrare alphearia cum ungunt
se et fricant cum succo malue
ne pungantur ab apibus sic qui- (gloss: qua)
dem recipe loca fruticosa in quibus
suspicantur esse serpentes ypericon
comedunt mespellis et in manibus
portant et si forte serpentem inve
niunt audacter capiunt in medica
minibus sine nocumento.
Tapsus
barbatus [struck] (gloss: sub) positus in gurgite tap- (gloss: astringit)
sat aquam et pisces facilius capiuntur.
Similiter tapsat humores. Unde
magis resistat veneno cataplasmetur
et per os detur. Lactucella vel cardus
benedictus vel alia talia.
Euforbium sumptum per os cum
ovis sorbilibus liberat patos a [struck] que (gloss: scrofulis)
nascuntur in pedibus circa nervos
per toto. Si laves membrum corruptum
de aqua de coctionis fabarum et
in ungas unguento de argento vivo
extincto cum saliva ieiuni sa
nat. Si lavas cum aqua decoctionis
rosaginis similiter valet. (gloss: rose canine)
Cardamomum quod confortat ca
lorem naturalem vel cardamum id est
nasturcium.
Pix liquida id est picula. Picaria est
tyriaca. Data enim cum vino
potenter fugat venenum. Exterius
utiliter ponitur in allopitia in scabie
et exitu ani. Hec omnia predicta magis
recepta valent contra venenum tam
exterius cataplasmata quam valent.

De valentibus contra venenum
Capitulum xxiiij

Olimpia tertia similiter
est de valentibus contra venenum.

Semen atriplicis	Vrsini stercus (gloss: ystrix)
Ruta	Testiculi [struck] (gloss: azini)
Lupinus	[struck] assi siccati
Sal tostum	et bibiti / salvia
Radix genciane	la[struck] (gloss: lamina)
Radix tattha	Castoreum
Se brusci	Sulphura flamita
Spargi	Canna / pimperis
balsamus	Tamariscus / pulegium
Nuces condite	Nepita yrea
Butirum atugli	pionia axua
(gloss: Sax...) [struck]poris	pipinella [struck] (gloss: pinta)
Catastine	Tetrahit
Erucarum testiculi	Ebiu

Coniectum

Opium: Olimpna tercia sile z
d'valentibus contra vene
Semine uel Citrium quadru-
plici z sube Cortex aut ca est 4
sic Pulpa fri 4 hu Acetum fri
4 sic Semen ca et hu
Acetum illud valet contra venenu
calin
Semen valet contra venenu frin
est enim diureticum absterget mu-
dificat humiditatem Unde [illegible] si
venenum detur in ab uel potibus
Citrium quolibet mo sumptum valet
Eruca calidi z et valet contra vene-
num frin quolibet modo sumpta de
domestica intelligendum z
Lupulus herba z que valet bridcam
ad purgandum lumbos Et notandum
quod si resolutiones acide 4 ... 4
parum flatice apparent in urina
tunc non z danda brideca Magis
enim excoriaret lumbos 4 renes
Ubi si resolutiones sunt grosse 4 valde
flatice tunc brideca data confert
Lupulus aut quando detur dai pone cum
super carbones ut aliquantulum asse-
sicut Brustus 4 fragus 4 comede
cum sale
Sal tostum si detur per os non
valet contra venenum Ponitur
ergo super vulneris venenati sicut
si quis vulneretur cum sagitta
venenata cum saliva uel cum
Homo quod inmiuto in cautis po-
suit in ore 4 sic venenum passus est
tunc sal tostus in pulvere positus
confert in vulnere Siquis vult
scire utrum sit febricitaturus in
inuat si in aprili uel maio madio 4 sa-
guine coagulato aspergat illum
sale trito si post horam stringe ille
fetrat sciat ille quod z sanguis fe-
bricet Si aut non non
Porrum aliud sectivum Aliud
satinum Satinum magis z medicinale
z folia ergo porri satini aspege oleo
4 modico sale tere parum de-
inde involve in folio caulis
uel planta ... sub prunis 4
coque Deinde exprime liquorem
mitte in aurem urindosam
Item pone super locum venenati
porrum tritum cum sale
Item barbe porrorum espellate
valent ad tussim 4 raucedinem
vocis ex viscoso flate factam
Item barbe porrorum [illegible] cum olo
4 sale valent ad atros fictus 4 co-
dilorinata cataplate desuper
Atre collationes cum atria diuti
Molles vero fictus Rotunde con-
dilorinata Notandum quod cepa
facit eadem que 4 porrus excepto
quod cepa magis mollificat porrum
magis attrahit
Radix genus que facit homines
exuctuare Sal in tamen dicitur
ovum comestum sine sale post cum
facit malum Siquis ergo come-
dit ova in magna quantitate Un
humores corrumpuntur 4 inve-
nenetur Radix cornesta libat
quidam habebat labium valde tu-
mens 4 nigrum Salernius posuit
[illegible] dyptomum 4 tumor recepiunt d'
inde apposuit radicem tritam
4 exivit vermis longus ad instar
digiti 4 eger liberatus est
Radix raphani habet easdem virtutes
quas radix genus Un uterque elle-
boris post inferi radici raphani uel
radici radicis genus 4 cum p ali-
quot dies ibi steterit ita potus in ille
radice ad quodcumque deas in ells
Siquis post acceptam medicinam
non potest assellare radix rapha-
ni bulliat diu in aceto 4 bibat
acetum illud 4 statim assellabit
Semen fragi
Semen brusti simul tritum
4 magna cottum si bibatur aq
illa valet contra venenum 4 pro-
cipue quando quis invenetur exo-
leandro
Oleander s arbor de qua fiunt
faciat venenum 4 asset si carnes

Infrabic capitis [illegible] cum [illegible]
[illegible] recepta [illegible] valet [illegible] cataplata [illegible] valet

Et eas comedat. statim moritur
Balsamus per os receptus et per na-
res infectus. accelerat partum
et humores venenosos educit.
et partum dissolvit et mortuum consumit.
Vnde et confortativus est
Nuces comeste. faciunt hominem
dormire. ut ergo valeant ad
venenum pacientes commasticet ipsis
dentibus et ponat in loco morsum
a serpente vel cane rabido
Citrus citri
Fructus citranguli Citrum
et citranglum quasi eiusdem sunt
nature et earundem virium. mangis
mundificant spasmum tinctum
detinguunt. Vnde cognoscite quod simile
distingat et abstergat humores ve-
nenosos
Sanguis leporis. potatus cum
venenum fugat illud et post
venenum datus non tantum est
Vnde siquis timet ne veneneretur
in cibo. bibat ante cibum san-
guinem leporis valet etiam si
gnoris ille conti asma
Lac asine sumatur contra venenum
eodem modo quo sanguis leporis
Siquis mingat sanguinem
bibat lac asine coctum cum ysopo
po dicitur aut vale contra venenum
quia valde confortat membra.
et non permittit ea a veneno
dissolui
Lectus comestus. confortat ven-
trem retentivos et ideo dicitur vale
contra venenum
Fel capri sumptum cum ovo
vel quolibet modo alio valet ad
dissinteriam et omnem corporis
rupturam
Histrix i. porcus spinosus valet
contra venenum
Testiculi ursini. siccati et bibiti
vel comesti vel loco venenato suppo-
siti valent
Testiculi asinini
Testiculi cervini eodem modo
preparentur Quia reddunt membra
fortia contra venenum
Testiculi hircini omnis isti testi-
culi valent contra venenum
Vnde dantur utiliter senibus
coire non potentibus Idem faciunt
testiculi arietini
Os de corde cervi datum cum
vino ante typum aufert typum
et si ante venenum os de corde
cervi sit sumatur venenum
postea datum non nocebit. [struck] In
loco eius potest poni rasura de
cornu cervi. Dicit quod si spuma
que invenitur circa testiculos
verri defatigati vel cervi vel asini
vel equi administratur cum vino
et vinum illud detur ad potandum
homini potatori homo ille bi-
bo mensem abhorrebit vinum
Item pone anguillas vivas
plures in vase in quo sit vinum
et dimitte ibi donec moriantur
et da vinum illud ad potandum
potatori et abhorrebit vinum
per totum annum
Salvia cocta cum vino. si
vinum illud bibatur valet
auream et quamlibet aliam
opiatam in passionibus rubeorum
amatorum Salvia recalefacit et
consolidat Vnde pulvis salvie
combuste ponitur utiliter in
cancro vigente et in cancrenis
unguinarum Legitur quod mo-
riatur homo cum salvia crescit
in orto. phisica mirantur Dicit
quod crapoldi veniunt ad salviam et
ad pedem salvie vomunt vene-
num et mordent salviam Vnde
salvia inficitur et veneratur
Et folia eiusdem salvie morsa
a fratre salernitanorum in arte sua
et aliquantulum desiccantur
talis ergo salvia est mortifera
est Sed illa que habet folia val-
de viridia et vigorosa bona est
Castoreum cum aliquo alio

calido distemperatum / et in victu membro paralitico / facit febrem particularem in membro illo / et confortat membrum /

Castoreum pulverizatum et loco venenato super aspersum / valet contra venenum / suppositum sub lingue paralisim eius solvit / receptum valet contra venenum serpentis /

Hunc metam methodi pelige in castoreo / Non quia ingenium galeri nostri plura dicere nec provincia huius pyratheneo plura scribere possunt / sed modo quia lassi silentis rivulum hic stagnare fecimus / fecimus / sanamus /

Explicit commentum in tabula intersecta feliciter :—

A

1 Adiantos
2 Agaricus
Anacardi
Affodillus
Aloe epaticum
Aristologia longa et rotunda
Aloe scotrinus vel ...
Apozima ...
Armoniacum
Asafetida
Apium
Ameos
Amomum
Anetinum
allexandrinum
Apes urste
Allia ...
Acacia
Adiantos
acedula
anispigmentum

B

1 borax
borago
2 bryonia
barbara ...
bdellium
Balaustia
bor

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF